Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

VAPAUS

"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

No. 268 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Tiistaina, joulukuun 4 p:nä—Tues., Dec. 4 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

51 työläistä on saanut surmansa marraskuussa

VUODEN KULUESSA ILMOTETAAN ONTARIOSSA SATTUNEEN 72,943 TYÖTAPATURMAA

TORONTO, jouluk. 4. — Viime kuukauden kuluessa ilmotettiin maakunnan työläisten tapaturmain korvauslautakunnalle 7,021 tapaturmaa, joista 51 päättyi kuolemaan. Lokakuuhun verrattuna väheni tapaturmain lukumäärä 1,257, mutta edellisen vuoden marraskuuhun verrattuna lisääntyivät tapaturmat tämän vuoden marraskuussa yli 800 tapauksella.

Vuoden kuluessa ilmotetaan lautakunnalle tehdyn ilmotuksen kaikkiaan 72,943 työläisen tapaturmaisesta loukkaantumisesta, mikä määrä on n. tuhannen tapausta suurempi kuin koko viime vuoden aikana. Korvauksina on lautakunta myöntänyt marraskuussa 709,809 dollaria ja vuoden 11 kuukauden aikana yhteensä 6,532,769 dollaria, vasten 5,524,279 dollaria edellisen vuoden 11 kuukauden aikana.

Marraskuussa tapahtuneista tapaturmista päättyi 51 työläisen kuolemaan, ollen teollisuusmurhien lukumäärä täten yhtä suuri kuin viime lokakuussakin, jolloin myöskin 51 työläistä surmautui seurauksena tapaturmista.

Presidentti Gil matelee Wallkadun pohattain edessä

Ei asetu vastustamaan amerikkalaisten öljy- ja kaivosherrain riistoetuja Meksikossa

MEXICO CITY, jouluk. 2. — Viime perjantaina piti Meksikon kongressin valitsema uusi väliaikainen presidentti Portes Gil valtaannousupuheensa, selittäen kautta rantain, että hän tulee toimimaan muka työväenluokan aseman parantamiseksi ja vallankumouksen ihanteiden turvaamiseksi, mikäli olosuhteet ja "ystävällisten hallitusten" edellytykset eivät pakoita menettelemään toisin. Tämän katsotaan merkitsevän sitä, että hallitus tulee tekemään yleiäkin uusia myönnytyksiä Wallkadun pankkiirien öljy- y.m. intresseille, jotka kaikesta verotuksesta kieltäytyen, ovat saaneet valtaansa Pohjois-Meksikon luonnonrikkaukset. Gil lopuksi ylisti Yhdysvaltain lähettilään, Morrowin, toimintaa Meksikossa ja huomautti, että niin kauan kun Meksikon hallituksen suvereenisuus tunnustetaan, "ei Pohjois-Amerikan kansalla tule olemaan mitään valittamisen aihetta etelästen naapuriensa suhteen."

Chilen maanjäristyksen aiheuttama tuho

Toistasataa kuollut, 40,000 kodittomina, kaupunkeja kokonaan hävitetty

SANTIAGO, Chile, jouluk. 3. — Chilen maanjäristyksessä surmautui yli 200 henkilöä ja 40,000 ihmistä joutui kodittomiksi. Tuhoalue on n. 150 mailia etelään Santiagosta, missä Talcan kaupunki tuhoutui kokonaan. Ironisena piirteenä onnettomuudessa oli että ainoastaan hallitusrakennus säilyi vahingoittumatta Talcassa.

Chillan, Barashonen, Santa Cruzin, Pelequen, Quintan, Curicon y.m. kaupungit ovat tuhoalueella. Arvellaan, että n. 40 ihmistä surmautui Barashonessa, missä muuan pato murtui. Täällä sekä Chillanissa ovat Yhdysvaltain kuparikaivosten omistajat ja näiden työläiset joutuneet suurimmin kärsimään.

Kun vankilan seinät luhistuivat Talcassa, kuoli suuri joukko vankeja, jotka lukituista selleistään eivät päässeet pakenemaan maanjäristyksen alkaessa.

Vestrisin tutkimukset

Päättyivät lauantaina

NEW YORK, jouluk. 3. — Lauantaina päättyivät täällä "Vestrisin" onnettomuuden johdosta suoritetut viralliset tutkimukset, jotka alkoivat marrask. 12 pnä. Kuulustelujen laadusta täydellisesti selviää, että aikomuksena on pestä Lamport and Holt linja puhtaaksi kamalan onnettomuuden syyllisyydestä, ja lykätä niin paljon syytä, kuin mahdollista, urhean miehistön sekä kuolleen kapteenin niskoille. Läpeensä rapistuneen "Vestrisin" mukana hukkui 114 ihmistä.

Viinakaupasta ryöstetty rahat

VANCOUVER, B. C., jouluk. 4. — Kolme aseistettua miestä ryöväsi täällä Howekadulla sijaitsevasta viinakaupasta lauantaina 2,064 dollaria monien viinanostajien ollessa myymälässä. Heidän arvellaan päässeen karkuun automobiilissä, missä neljäs mies odotti koneen ollessa käynnissä ja valmiina lähtöön.

Ryövärit olivat nuoria ja naamioimattomia miehiä.

Jugoslavian 10-vuotisjuhlaa vietetty verisesti

LEVOTTOMUUKSIA ZAGREBISSA

BELGRAD, Jugoslavia, jouluk. 3. — Yksi henkilö surmautui ja muuan poliisi haavoittui Zagrebissa sattuneissa väkivaltaisuuksissa serbialaisten, kroaatien ja sloveenien valtakunnan, Jugoslavian, kymmenvuotisjuhlallisuuksien yhteydessä viime lauantaina. Poliisi repi alas kolme lippua, jotka oli nostettu tuomiokirkon katolle.

Zagrebin väestö yleensä kieltäytyi viettämästä juhlapäivää Jugoslavian parlamentissa kesäkuussa sattuneen kroatilaisten johtajain murhan takia. Sanomalehdet tuskin mainitsivat koko 10-vuotispäivästä.

Belgradissa sensijaan oli virkavallan toimesta järjestetty juhlaliputusta. Samoin oli järjestetty virallisia juhlallisuuksia, joihin ottivat eräät kansalliset ja lahtarijärjestöt. Belgradilaiset lehdet julkaisivat selostuksia valtion 10-vuotisesta olemassaolosta, "edistyksestä" j.n.e.

Tilanne Kroatiassa ei ole helpottunut, kuten näkyy siitä, että sen kansalliset porvarilliset piirit ovat koettaneet käyttää yleistä tyytymättömyyttä hyväkseen, ajaakseen uuden kuningaskunnan perustamisasiaa.

Pelätään pahinta Neuvostoliiton retkikuntien suhteen

Kolmesta tieteellisestä retkikunnasta ei ole kuultu mitään

LENINGRAD, —(Postitieto). — Tieteelliset piirit ovat alkaneet käydä levottomiksi kolmen Jäämeren retkikunnan kohtalon suhteen, joista ei ole saatu tietoja moneen kuukauteen.

Yksi retkikunta, joka oli Pineginin johdossa, lähti elok. 12 pnä "Pohjantähti"-nimisellä laivalla Tiksy-lahdesta Jakutskista suuren Liahovin saaren länsi rannikkoa kohti, rakentaakseen ilmastotieteellisen sekä radioaseman Tipsky-niemeen.

Toinen retkikunta, joka oli Kmysnikovin johdolla, on myöskin kadonnut. Siitä ei ole kuultu mitään viime toukokuusta lähtien. Retkikunnan tehtävänä oli suorittaa eräitä hydrologisia töitä Janajoella Jakutiassa. Neuvostotiedeakatemian käsityksen mukaan, olisi tämän retkikunnan pitänyt saada työnsä loppuun jo aikoja sitten sekä palannut takaisin Jakutskiin.

Kolmannesta retkikunnasta, joka lähetettiin valmistamaan varuspaikkoja "Sovietsky Sever"-nimiselle lentokoneelle, mitä sijottiin käyttää Taimyriin tehtävässä lennossa, ei ole saatu tietoja kuuteen kuukauteen.

Tiedeakatemia on kehoittanut Leningradin keskusradioasemaa sekä "radion ystävät"-nimistä yhdistystä yrittämään päästä kosketukseen mainittujen retkikuntien kanssa.

Ruotsin tulitikkutrustin valta laajenee

Iskee kyntensä Ruotsin terästeollisuuteen

TUKHOLMA, jouluk. 3. — Virallisesti ilmoitetaan, että suuri ruotsalainen tulitikkutrusti on nykyään suurena osakkeenomistajana Ruotsin teräskorporatsionissa. Ruotsin tulitikkutrustin liittyminen mukaan on melkoisesti vahvistanut teräsyhtymää ja lisännyt sen tilaa kansainvälisillä teräsmarkkinoilla.

Ruotsalainen tulitikkutrusti kävi viime vuosina ankaraa kilpailua Suomen tulitikkuteollisuuden valtaamiseksi sillä seurauksella, että tulitikkutrustin vallan alle joutuivat kaikki yksityiset suomalaiset tulitikkutehtaat, ja porvarillisten osuuskauppojen sekä edistysmielisten osuuskauppojen keskusjärjestöjen tulitikkutehtaat joutuivat tekemään trustin kanssa sopimuksen, jossa tunnustetaan trustin ylivalta tulitikkumarkkinoilla.

Hoover lujittaa Wallkadun siteitä Equadorissa

NEUVOTTELEE $6,000,000:n LAINAN MYÖNTÄMISESTÄ EQUADORIN PORVARIHALLITUKSELLE

GUAYAQUIL, Equador, jouluk. 3. — Yhdysvaltain uusi presidentti Hoover jätti risteilijä "Clevelandin" maanantaina 21 tykin tervehdyslaukauksen savun keskeltä ja kaupungin höyrypillien viheltäessä, y.m. virallisen melun säestyksellä, jonka tarkoituksena oli hukuttaa työläisten taholta mandollisesti järjestettävät mielenosoitukset, ja saapui täkäläiseen satamaan, missä häntä vastassa oli presidentti Ayora y.m. hallituksen virkailijoita. Kierreltyään kaupungilla, ja otettuaan osaa erikoisiin presidenttipäivällisiin, palasi Amerikan imperialismin agentti takaisin laivalle Equadorin presidentin ja muiden virkailijain kera. Siellä tämän jälkeen pidettiin neuvottelu $6,000,000:in Wallkadun lainan myöntämisestä Equadorin hallitukselle.

Hoover puhui Equadorin presidentille, lohduttaen häntä huomautuksella, että "todellinen demokratia ei voi olla imperialistista", mutta hänkään ei väittänyt että Yhdysvaltoja voitaisiin pitää "todellisena demokratiana".

"Cleveland" lähti eilen taistelulaiva "Marylandin" luo, joka kulkee niin syvässä, ettei se voinut saapua Guayaquilin satamaan, mutta joka tulee kuljettamaan Hooverin retkueen seuraavaan pysähdyspaikkaan, Limaan.

Läntisissä maakunnissa on vallattu paljon uudisviljelysmaita

Kymmenessä kuukaudessa vallattu 11,521 edellisen vuoden 5,172 vastaan

OTTAWA, jouluk. 4. — Canadan asutuksen ja maanviljelysalueen rajat siirtyvät päivä päivältä yhä kauemmaksi erämaihin, sillä sisäministeriön saaminen tietojen mukaan on vuoden kymmenen kuukauden kuluessa vallattu läntisissä maakunnissa kaikkiaan 11,521 uudisviljelystä edellisen vuoden vastaavan ajan 5,172 valtaamista vastaan.

Huomattavin uudisasutuksen laajentuminen on havaittavissa Peace Riverin alueella, jossa mainitun ajan kuluessa on vallattu kaikkiaan 4,178 uudisviljelystä edellisen vuoden vastaavan ajan 894 vastaan.

Maakunnittain lueteltuna vallattiin Manitobassa 10 kuukauden kuluessa lokakuun lopuun mennessä 466 uudisviljelystä, edellisen vuoden vastaavan ajan 576 vastaan. Vaikka Manitobassa osottautuikin vähenemistä, niin Saskatchewanissa olivat vastaavat numerot 3,990 ja 2,311; Albertassa 6,471 ja 2,194; sekä British Columbiassa 594 ja 91. Näiden vallattujen maiden pinta-ala on noin 1,800,000 eekkeriä ja valtaajien perheiden pääluku nousee kaikkiaan 30,015 henkeen. Lähes kymmenen prosenttia näiden vapaiden uudisviljelysmaiden valtaajista ilmotetaan olevan yhdysvaltalaisia, joista valtava enemmistö on saapunut Pohjois-Dakotan ja Minnesotan valtioista.

Länsimaalainen riistojärjestelmä Rumaniassa

Uusi Maniun hallitus antanut manifest'n, jossa selittää ajavansa sen vakiinnuttamista

BUKAREST, Rumania, jouluk. 2. — Rikkaiden talonpoikain puolueen johtaja Maniu, joka on päässyt hallituksen johtoon, on julkaissut manifestin, jossa ilmoitetaan, että uuden hallituksen pyrkimyksenä on "länsimaalaistuttaa" Rumanian. Suurmaanomistajat vapautetaan vientitulleista. Niiden veroja tullaan vähentämään ja myöntämään niille lisälainoja ja luottoa varsinaisen talonpoikaisväestön kustannuksella. Rumanian sorrettuja vähemmistökansallisuuksia tullaan kohtelemaan "ajan hengen mukaan". Rumania luvataan saattaa uudelle perustalle, joka takaa maalle länsimaista "hyvinvointia", mikä länsimaissa merkitsee voittoja kapitalisteille ja sortoa ja riistoa työläisille ja talonpojille. Lopuksi kehoitetaan ulkomaalaista pääomaa saapumaan maahan, ja luvataan lainsäädännössä tasoittaa tietä ulkomaisen pääoman harjoittamalle riistolle.

Mellakoita Simonin komissionia vastaan Intiassa

Lucknowin poliisi ampunut mielenosoittajia

DELHI, Intia, jouluk. 2. — Kuluneen viikon lopulla tapahtui verisiä väkivaltaisuuksia Lucknowissa, missä poliisi ampui suureen mielenosoittajajoukkoon, joka oli kokoontunut panemaan vastalauseensa englantilaisen imperialistisen Simonin komissionin Intiassa oloa vastaan. Lukuisia ihmisiä haavoittui, niiden joukossa Intian kansallisen kongressin sihteeri Jawahar Lal.

Poliisi ei ollut antanut lupaa mielenosoitukselle, jota swarajistit panivat toimeen. Simonin komissionia on Intiassa ryhdytty yleisesti boikottamaan. Poliisin verityö swarajisteja vastaan, jotka ovat tunnetut pikemmin vain dominion-oikeuksien vaatijoina Englannin valtakunnan sisällä, mutta eivät minään työväen ja talonpoikain oikeuksien puoltajina, on tehnyt tavattoman vaikutuksen Intian väestöön.

Viljakauppiaiden yhdistys syypää hintain laskuun

SUURENNELTUJEN SATOARVIOIDEN SANOTAAN VAIKUTTANEEN VEHNÄN HINTAIN ROMAHTAMISEEN

WINNIPEG, jouluk. 4. — Torontossa pidetyissä talvinäyttelyissä pitämässään puheessa on Albertan maanviljelysministeri G. W. Hoadley hyökännyt syyskesällä alkaneen viljan hintain, erittäinkin vehnän, laskemisen johdosta viljakauppiaiden Northwest Grain Dealers Associationia vastaan, selittäen mainitun yhdistyksen taholta annetun odotettavasta sadosta vääriä ja suurentelevia tietoja, joiden johdosta viljan hinnat laskivat ja ovat edelleenkin pysyneet huomattavasti alhaisempina kuin viime syksynä.

Kuten muistetaan ilmotettiin syyskuun alussa mainitun yhdistyksen taholta sen viralliseksi satoennakkoarvioksi 575 miljoonaa bushelia vehnää, vaikka myöhemmin onkin 500 miljoonaa osottautunut enemmän todennäköiseksi. On mielenkiintoista edelleen todeta, että yhdistyksen satoennakkoarviot olivat huomattavasti suuremmat kuin liittohallituksen ja Winnipeg Free Pressin ynnä muiden ennakkoarvioita keränneiden tulokset.

Vaikka mainitun yhdistyksen taholta yritetään torjua kaikki väitteet siitä, että annetussa ennakkoarviotiedossa olisi tahallisesti tietoja vääristelty, niin maanviljelijäin keskuudessa on vallalla yleinen mielipide, että niin on tehty, jotta maanviljelijöille viljasta maksettava hinta tulisi mahdollisimman alhaiseksi ja viljakauppiaille siten mahdollisuus tavallista suurempaan voittoon.

Englannin kuningas oli maanantaina kuolleena muutaman tunnin ajan

Liput olivat puolitangossa Soossa ja oikeus suri Montrealissa

TORONTO, jouluk. 4. — Useissa Canadan kaupungeissa oli maanantaina liikkeellä perättömiä huhuja Englannin kuninkaan sairauden päättymisestä kuolemaan. Samoin Yhdysvaloissa. Niinpä ilmotti Montrealissa eräs lakimies korkeimman oikeuden istuntoon tultuaan kuninkaan kuolleen, minkä johdosta oikeus housi kahden minuutin ajaksi seisoallaan kunnioittamaan, otaksutun kuoleman johdosta, kuninkaan muistoa.

Sault Ste. Mariessa ilmotetaan lippujen olleen puolitangossa kaupungin koulujen ja Algoma Steel Corporationin konttorirakennusten katoilla. Kun huhu myöhemmin osottautui perättömäksi, niin poistettiin liput liehumasta.

KOLME IHMISEN PÄÄKALLOA LÖYDETTY TORONTOSSA

Toronto, jouluk. 4. — Kaivaustöitä suoritettaessa Collegekadun 333 tantistolla löysivät työläiset kolme ihmisen pääkalloa ja muita luita. Yhdessä pääkallossa oli vielä hiuksia. Jotkut yhdistävät löydön yhdeksän vuotta takaperin kadonneen teatterimiljoneeri Ambrose Smallin juttuun, mutta poliisi arvelee, että löydöllä ei ole mitään yhteyttä sen kanssa.

Piggly Wiggly vähittäiskauppaa vallottamassa

MYYMÄLÖITÄ MONTREALIIN, WINNIPEGIIN, CALGARY'N JA VANCOUVERIIN

WINNIPEG, jouluk. 4. — Canadan suurimpien kaupunkien ja asutuskeskuksien vähittäiskauppa on kohtapuoleen täydellisesti suurten vähittäiskauppayhtymien käsissä, sillä tämän tästä ilmotetaan uusia ketjukauppoja perustettavan suurimpiin kaupungeihin, joista ne leviävät vähin erin pienempiin.

Amerikkalainen Piggly Wiggly Corporation on jo viime vuonna toiminut Montrealissa ja ainakin tänä vuonna Vancouverissa, omaten Canadan miljoonakaupungissa 17 myymälää. Nyt on tämä suurliike päättänyt tunkeutua muihinkin Canadan kaupungeihin, aluksi Winnipegiin ja Calgary'n. Tässä tarkotuksessa on perustettu miljoonan dollarin pääomalla varustettu canadalainen alayhtiö, mikä on ryhtynyt toimimaan. Kumpaankin kaupunkiin tullaan heti aluksi perustamaan 20 myymälää ja Vancouverissakin suunnitellaan sen vaikutuksen laajentamista.

Maan vähittäiskaupassa toimivat pikkuyrittäjät joutuvat täten kukistetuiksi, sillä yleensä arvellaan, että he eivät saata kestää kilpailua suurpääoman kanssa.

Kominterni vaatii täyttä mobilisointia trotkismia vastaan

Lähettänyt sähkösanoman Yhdysvaltain Workerspuolueelle

NEW YORK, jouluk. 3. — Workers (kommunisti) puolueen toimeenpaneva keskuskomitea on saanut vastaanottaa sähkösanoman Kommunistiselta internationalelta marraskuun 30 pnä. Siinä sanotaan:

"Me kehoitamme poliittista komiteaa sallimaan vähemmistön esittää eroamisensa trotskilaisuudesta. Antakaa mitä suurin julkisuus kaikille trotskismia vastaan tähdätyille lausunnoille. Mobilisoikaa koko puolue eristämään ja kukistamaan Trotskyn kannattajat."

Puolueen toimeenpaneva keskuskomitea ilmoittaa päättäneensä antaa laajinta julkisuutta koko puoluelehdistössä trotskismivastaisille lausunnoille ja huomauttaa, että Komintern kutsuu koko puoluetta keskittämään voimansa trotskilaisuuden ja sen kannattajain kukistamiseksi. Keskuskomitea kehoittaa puoluetta mobilisoimaan puoluetta oikeistolaista vaaraa ja trotskismia vastaan, joka on kaikkien, sekä puolueen sisällä että sen ulkopuolella olevien ainesten yhdistymiskeskuksena.

Kuninkaan sairaus saanut vakavan käänteen

Porvarilehdistö käyttää tilaisuutta voimakkaan kuninkaallisen propagandan harjoittamiseen

LONTOO, jouluk. 3. — Kuninkaan henkilääkärit ovat antaneet lausunnon, että kuningas Yrjön tila on pahentunut. Keuhkokuumeesta johtuva pitkällinen kuume on heikentänyt sairaan sydämen toimintaa ja ruumiin voimat ovat heikontuneet.

Walesin prinssi, joka on ollut Afrikan neekerien keskuudessa metsästys- ja huvimatkalla, tutustumassa siten tuleviin virkavelvollisuuksiinsa, on palaamassa kotiin pikaristeilijä "Enterprisella". Kapitalistinen lehdistö on kuninkaan sairauden yhteydessä pitänyt suurta reklaamia, tehostaen alamaisuuden tunteita ja "kansan huolestumista" sairauden johdosta. Porvarilehdet selittävät, että kuningas oli "liiaksi rasittunut", ettei hän sallinnut itselleen virkistystä ja lepoa raskaassa tehtävässään.

Mutta lehdet eivät mainitse mitään siitä, että 2,000,000 ihmistä kärsii nälkää Englannin työttömäin armeijassa, että tuhansia työläisvanhuksia heitetään ulos talvikylmyyteen, kun eivät jaksa maksaa vuokria ja että Walesissa ja muissa kaivosalueissa kärsivät työläisperheet nälkää isien työssä ollessakin, kun palkat ovat toivottoman alhaisia. Näin samaan aikaan, kun kuningas, joka omistaa suuria rikkauksia teollisuuslaitosten osakkaana ja väkijuomaliikkeissä, on perinnyt kuningas Edwardin ajoilta saakka $2,275,000:in vuositulot, edustaen siis imperialistisen taantumuksen huippua sekä kotimaassa että merten takana.

Montrealin pankki turvottaa pääomiaan

MONTREAL, jouluk. 4. — Täällä eilen pidetyssä Bank of Montrealin vuosikokouksessa päätettiin pankin johto oikeuttaa korottamaan pankin osakepääoma 50 miljoonaan dollariin nykyisestä 29,916,700 dollarista.

Viisi pankin johdon jäsentä olivat suositelleet tätä toimenpidettä käytyään viime syksynä tarkastusmatkalla lännen maakunnissa.

Melchettin ryhmä B. C:n hiilivarojen kuivatislaukseen

SUURENMOISTEN TEHDASLAITOSTEN JA RAUTATIEN RAKENTAMINEN KYSYMYKSESSÄ

VANCOUVER, B. C., jouluk. 4. — Brittiläisen Imperial Chemical Industries-nimisen kemiallisen teollisuuden trustin päämiehen ja kaivoskapitalistin loordi Melchettin tiedetään olevan suurenmoisen kemiallisen teollisuuden yrityksen etupäässä ja tekevän suunnitelmia British Columbian hiilen kuivatislaamiseksi petroleumin, tervan ja ammoniakin eristämiseksi hiilestä, niin että siitä jää jälelle ainoastaan koksi.

Joku aika takaperin ilmotettiin, että loordi Melchettin johtama yhtymä oli ostanut Telkwan hiilialueet, joiden hiilen tiedetään hyvin soveltuvan kuivatislaukseen. Nyt on tullut selville, että mainittu yhtymä aikoo rakennuttaa suuret tehdaslaitokset hiilialueille ja rautatien tuotteiden Tyynenmeren rantaan kuljettamista varten. Ennenkuin hankkeista lopullisesti päätetään tullaan yhtymän toimesta mahdollisimman tarkkaan määrittelemään Telkwan hiilialueiden laajuus ja tonnimäärä. Kaikesta huolimatta pidetään rakennustöiden tulevana kesänä alkamista varmana asiana.

Saksan hallitus koettaa petkuttaa Ruhrin työläisiä

Hallitus pelkää työläisten levottomuutta — Lähettää sos. dem. sovittelijan sotkemaan metallityöläisten taistelua

BERLIN, jouluk. 2. — Saksan hallitus on kutsunut koolle ministerineuvoston kokouksen, johon teollisuuden harjoittajain edustajia sekä taantumuksellisten ammattiunioiden edustajia on myöskin pyydetty. Kysymyksessä on salaiset neuvottelut Ruhrin selkkauksen sovittelemiseksi ja työläisten vastarinnan nujertamiseksi.

On arveltu, että kansallisen hallituksen sovittelija luultavasti sisäministeri Severing, tulisi lähetettäväksi Esseniin lähiaikoina neuvottelemaan tilanteesta. Ruhrin ja muiden metallisulun uhkaamien alueiden työläisten keskuudessa esiintyvä levottomuus pakoittaa hallituksen yrittämään sulun lopettamista työläisille annettavien petollisten lupausten avulla. Severing on surullisenkuuluisa sos. dem., joka valittiin sovittelijaksi kapitalistien ja unioherrain yhteisellä kannatuksella.

Samaan aikaan on sulussa olevien työläisten taistelu-into voimakas, ja he monissa suurissa joukkokokouksissa ovat esittäneet vaatimuksia, reformististen uniojohtajain, jarruttavan taktiikan poistamista. Sulussa olevien työläisten taistelukomiteat vaativat Saksan ammattiliittoa julistamaan yleislakon metallisulkulaisten tukemiseksi.

C. N. R. tuottanee 50 miljoonan dollarin liikennevoitot

TORONTO, jouluk. 4. — "Verrattuna 3 miljoonaan dollariin vuonna 1922 tulevat kansallisen rautatiejärjestelmän liikennevoitot tänä vuonna nousemaan yli 50 miljoonan dollarin," sanoi täällä pitämässään puheessa kansallisen rautatiejärjestelmän päämies sir Henry Thornton.

Mutta kun C. N. R:n rasituksena olevat pääomat nousevat lähes 2,500 miljoonaan dollariin, niin eivät tämän vuotiset liikennevoitot riitä muuta kuin 1,000 miljoonan dollarin suuruisen pääoman korkojen maksamiseen viiden prosentin mukaan laskettuna. Tästä selviää, miten suuressa määrässä kansalliset rautatiet vielä tuottavat tappiota.

Yhdysvaltain armeija lakkoja murskaamaan

SITÄ VARTEN OLISI ARMEIJAA VAHVISTETTAVA, SANOTAAN SOTAMINISTERIN RAPORTISSA

WASHINGTON, jouluk. 3. — Sotaministeri Davisin virallinen raportti viimeiseltä hallintovuodelta sisältää vaatimuksen, että jalkaväen vahvuutta ja armeijan muita osastoja olisi vahvistettava, täydentämään niitä voimia, jotka on siirretty ilmailuvoimien palvelukseen. Davis selittää kiinteästi, ettei armeijan johto tule vähentämään Yhdysvaltain merentakaisilla alueilla olevien sotilaiden lukua, jotka nykyään muodostavat neljänneksen koko armeijasta, niin että enemmän miesvoimaa tarvitaan kotoisiin paikkoihin.

Raportissa viitataan, että kasvavan työttömyyden ja lakkoliikkeiden rintamalla tarvitaan enemmän sotilaita Yhdysvalloissa polkemaan alas taistelevia työläisiä ja särkemään lakkoja.

Davis kehuu armeijan mekanisoitumista. Niinpä on kokeita varten muodostettu rykmentti, joka on kokonaan varustettu moottorivälineillä. Ratsujoukot on uudelleen järjestetty ylipäällystön supistamiseksi, ampumatehon lisäämiseksi, ja saattaakseen käytäntöön puolustuksen ilmahyökkäystä ja tankkeja vastaan, vähentämättä silti ratsuväen liikkumiskykyä. Myöskin on perustettu panssarivaunuyksikkö.

"Vuoden kuluessa organisoitiin kokeellinen mekanisoitu sotavoima. Tämä käsittää jalkaväen yksikköjä, niihin sisältyen tankkeja, ilmailuosasto kenttätykistön insinööriosasto, rannikkotykistön ilmailuvastaiset joukot, kemiallisen sodankäynnin osasto, varus- ja panssarivaunuosasto, ampumatarvejuna ja lääkeosasto."

7 miljoonaa dollaria voittoina Porcupinen kaivosmiesten työstä

Kirkland Laken kaivostyöläisten työstä riistetty 14,864,607 dollaria

TIMMINS, Ont., jouluk. 4. — Porcupinen alueen kaivostyöläisten työstä on tämän vuoden kuluessa riistetty voitto-osinkoina 6,909,334 dollaria, mikä määrä ilmotetaan tämän vuoden kuluessa jaetun alueella toimivien kultakaivantojen osakkaille. Kun viime vuoden aikana jaetut osingot nousivat 8,453,167 dollariin, niin osottaa se riistovoittojen olevan vähenemässä. Alueen kultakaivantojen osakkaille ilmotetaan kaiken kaikkiaan jaetun siinä aikana kun kaivostöitä on alueella suoritettu 71,028,067 dollarin suuruiset voitot.

Timminsin alueen riistovoittojen osottaessa laskemista, osottavat Kirkland Laken kaivantoalueen riistotuloksien voitonjaot sen sijaan huomattavaa lisääntymistä. Kun alueen kaivannot jakoivat osakkailleen voitto-osinkoina viime vuonna yhteensä 3,351,071 dollaria, niin on tämän vuoden aikana jaettu jo 5,680,786 dollaria ja tulevan vuoden aikana lasketaan voittojen nousevan ainakin seitsemään miljoonaan dollariin ja ylittävän siten Porcupinen alueen riistotulokset. Kaikkiaan on Kirkland Laken alueella jaettu kapitalisteille voittoina kullankaivajain työstä 14,864,607 dollaria.

Yhdysvaltain paperiteollisuus siirtyy Alaskaan

Vesivoimaa ja raaka-aineita runsaasti saatavissa

VANCOUVER, B. C., jouluk. 4. — Yhdysvaltain paperiteollisuus tulee vähin erin siirtymään Alaskaan, sillä siellä on saatavissa raaka-aineita n. 1,300,000 tonnin vuotuista sanomalehtipaperin tuotantoa varten. Lisäksi on metsien läheisyydessä saatavissa n. 500,000 hevosvoimaa vesivoimia, jotka ovat tarpeellisena edellytyksenä paperiteollisuudelle.

Alaskan kuvernööri sanoo äskettäin julkisuuteen saatetussa selostuksessaan paperiteollisuuden tulevan neljän vuoden kuluessa yhdeksi tärkeimmäksi tuotannonhaaraksi Alaskassa. Suurten paperitehtaiden insinöörit toimittavat parhaillaan Alaskassa alustavia tutkimuksia ja erinäisille paperitehtaille tai kapitalistiryhmille on jo myönnetty metsänhakkuuoikeuksia.

VAPAUS Canadan suomalaisten työläisten ainoa äänenkannattaja. Ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. H. SULA. E. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
[illegible]

TILAUSHINNAT:
[illegible]

Vapauden toimitus: Hammond 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W. Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosoite: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Autotehtaissa vaaditaan nuorta työvoimaa

Robert W. Dunn kirjoittaa Federated Pressissa seuraavaa:

On mahdotonta todellisesti tuntea autotehtaita, ennenkuin on tullut tuntemaan autojen kokoamislinjat, joissa auton eri osat kootaan. Hudson-auto valmistuu noin puolessatoista tunnissa, kuljetuslaitteen kulkiessa 13 jalkaa minuutissa, mikä on kymmenen jalkaa enemmän kuin kymmenen vuotta sitten.

Tendenssinä on kokoamislinjan kuljettaminen niin nopeaan kuin ihmiskone sen rinnalla voi suorittaa määrätyt tehtävät. Ja nuoret työläiset voivat paremmin kestää tätä nopeutta. Yksi Chrysler-yhtiön virkailijoista on arvioinut, että korkeintain 2 prosenttia tässä työssä työskentelevistä miehistä on 30—35 vuoden ikäisiä.

Kone määrittelee työnopeuden ja pakottaa työläiset sitä seuraamaan. Kukaan ei voi olla laiska, vaikka haluaisikin. Työläiset eräillä Dodge-tehtaan osastoilla valittavat, että linja kulkee niin nopeaan, että sitä ei voi hetkeksikään jättää, käydäkseen edes vettä juomassa. Jos joku työläinen hetkeksikään häiritsee tätä prosessia, tekee hän suurimman synnin suurtuotannon maailmassa — "koko linjan pidättämisen." Silloin voidaan tarvita työnjohtajakin liikkuvan laitteen lisäksi, varottamaan, nuhtelemaan tai haukkumaan "rikollista" työläistä, muistuttaen häntä, kuinka monta työläistä on tehtaan ulkopuolella, jotka ottaisivat hänen sijansa.

Työläiset kutsuvat näitä tarkastajia ja työnjohtajia hämäntupiksi. Näitä vastaan työläiset murisevat usein ja voimakkaasti, etenkin silloin kun he jatkuvasti huutavat koettaen tehostaa työnopeutta. Ja usein, kuten Briggs-tehtaan työläiset ovat todistaneet, voi ruumiillinen potkaisukin seurata tätä nuhtelua.

Yksi Fordin tehtaiden tutkija osottaa, että "vuonna 1919 moottorien kokoamishuoneessa eräillä kuljetuslaitteilla kulki 40 valmistumatonta moottoria tunnissa; vuonna 1925 niitä kulki 60 tunnissa. Muilla linjoilla nopeus oli 120 tunnissa vuonna 1919; vuonna 1925 se oli noussut 180 tunnissa." Tämän nopeistuttamisen kautta Fordin tehtaat valmistivat 31,200 uutta autoa viikossa vuonna 1925 samoilla koneilla, joilla ne tuottivat ainoastaan 25,000 autoa viikossa vuotena 1920.

Lisääntynyt tuotanto oli suoranaisena tuloksena linjoja kuljettavien moottoreiden kulkunopeuden lisäämisestä. Sen jälkeen kun tämä raportti on tehty, on nopeutta lisätty niin Fordin kuin muissakin autotehtaissa.

Hudson-tehtaissa 20 miestä ennen maalasi 275 runkoa päivässä. Nykyään 18 miestä maalaa 1,200 runkoa. Samassa tehtaassa uudet pulttien kiristäjät tekevät mahdolliseksi samojen miesten, jotka ennen kiristivät 300 auton korin pultit, kiristää pultit 1,200 autossa.

Mutta lisääntynyt tuotanto ei tavallisesti merkitse nimellispalkkaan nousemista. Työläiset moottorilinjalla Hudson-Essex-tehtaassa, hiljattain annettujen tietojen mukaan valmistavat 800 kappaletta samoilla palkoilla kuin mitä he aikaisemmin saivat valmistaessaan 500—600 kappaletta. Muuan oppilas, joka työskenteli yhden kesän eräässä detroitilaisessa autotehtaassa kirjottaa: "Olen nähnyt miehiä, jotka ovat valmistaneet enemmän kuin vaadittu 340 kappaletta tunnissa, ja joille on työmäärää lisätty 400 kappaleeseen tunnissa ilman minkäänlaista palkankorotusta. Olen nähnyt toisia miehiä ajettavan kadulle, koska eivät ole voineet toteuttaa näitä äärimäisiä vaatimuksia."

Hyväpalkkaiset autoyhtiöiden käyttämät expertit ovat erikoisasiantuntijoita kivuttomista hiestytyskeinoista. He selostavat työläiselle, että kovalla ja nopealla työllä, kappaletyöperusteilla, hän voi saada hyviä palkkoja kiireenä työaikana. Avuttomana ja järjestäytymättömänä, työläinen ei käsitä, että kiire työaika ja hiestytys on ainoastaan työttömyyden ja lyhyen työajan edeltäjiä.

Valko-Suomen taiteilijat poliittisina tuntosarvina

Valkoinen Suomi tietää, että tämän maan suomalaiset siirtolaistyöläiset tuntevat sen "sivistyksen" laadun, jota se edustaa. Siksi on se koettanut olla kaukaa viisas, laskea propagandaverkkonsa taitavasti, jotta ei mitään hälyytystä tapahtuisi.

Ja se yleinen suunta, jota valkoisen vallan propagandassa noudatetaan tässä maassa, tapahtuu "kulttuurisuhteitten" nimellä. Kääritään tämä valkoinen annos "taiteen" ja muun sellaisen "puolueettomalta" näyttävän verhon sisään ja ojennetaan Amerikan suomalaisille nieltäväksi — ja maksettavaksi viime kädessä, kuten toivovat.

Tätä varten on Suomessa muodostettu "ulkosuomalaisyhdistyksiä". Näillä on yhteyksiä ja asiamiehiä tässä maassa, toimien erinäisten työläisaineksista muodostuvain joukkojärjestöjen keskuudessa kaikessa hiljaisuudessa. Ja samaan aikaan rummutetaan julkisuudessa porvarilehdissä ja sosialidemokraattien lehdessä Raivaajassa saman "kulttuuriedustuksen" puolesta.

Olemme saaneet erään kirjelmän, joka on lähetetty eräälle tässä maassa toimivalle suomalaisen avustusyhdistyksen osastolle, mikä koko juonen paljastaa. Siinä kirjelmässä, jonka lähettäjänä on muuan "ulkosuomalaisten" seura, jonka pääpaikka on Helsingissä, esitetään tässä maassa toimiville valkoasiamiehille neljä kysymystä pohdittaviksi ja sopivalla tavalla "puolueettomien", suomalaisista työläisaineksista muodostuvien joukkojärjestöjen piireissä edustettaviksi. Kysymykset ovat seuraavat:

"1. Olisikohan syytä tukea kotimaasta käsin pätevien taiteilijain kiertomatkoja Amerikan suomalaisten keskuuteen matka-apurahoilla vai katsotaanko, että tämä toiminta voi suoriutua omakannattavaisuutensa varassa?

"2. Miten lukuisaksi ja laajalle ulottuvaksi olisi suunniteltava kotimaata edustava esitelmätoiminta Amerikan suomalaisten keskuudessa ja minkälaisia kustannuksia siinä arvioitaisiin tulevan, edellytettynä, että esitelmöitsijät eivät matkojansa varten kantaisi kolehteja.

"3. Olisiko Suomi-Opistossa lisättävä suomenkielen ja kirjallisuuden ja yleensä Suomen kulttuurin opetusta, mahdollisesti asettamalla tarkotusta varten erityinen opettaja, joka samalla voisi myöskin asianhaarojen mukaan jossakin määrin avustaa Amerikan suomalaisten sivistystilaisuuksia eri puolilla, ja minkälaisen määrärahan tätä tarkotusta varten kotimaalta toivottaisiin.

"4. Olisiko vaihtoehtoisesti edellisen kanssa tai edellisen lisäksi saatava suomalaiselle kulttuurille opettajansa Minnesotan tai Columbian tai johonkin läntiseen yliopistoon ja minkälaisia kustannuksia siitä arvioidaan kotimaalle koituvan, tai riittäisikö ainakin alussa että Suomi-Opiston suomalaisen kulttuurin opettaja kävisi tilapäisesti luennoimassa myöskin näissä yliopistoissa?"

Siinä valkoisen Suomen "kulttuuriedustus"-ohjelma tämän maan suomalaisia työläisiä ja työtekeviä farmareita varten, vetääkseen ne pätisti kuulun valkoisen vallan vaikutuksen piiriin. On sangen kiintoista tämän maan suomalaisen työläisen tietää, mitä valkoinen "kotimaa" varustelee selän takana. Eikö olekin? On erittäin hyvä panna mieleen, että valkoinen Suomi lähettelee tänne taiteilijoitaan ja esitelmöitsijöitään *poliittisina tuntosarvina*. Kuinka "puolueetonta" se taide onkaan porvariston käsissä! Ja minkälaisina välikappaleina valkoisen Suomen herrat — ne samat, jotka jahtaavat kuulun ohranansa avulla työläisiä tyrmiinsä, kuten nytkin äskettäin — käyttävätkään näitä "kaiken luokkataistelun ylä- ja ulkopuolella olevia" taiteilijoita!

Miten tärkeänä juuri tämänlaista kasvatustietä käyvää valkopropagandaa pidetään valkoisessa Suomessa, osottaa se, että *valtion varoista varataan määrättyjä eriä siihen tarkotukseen*. Sillä kirjelmän laatijat haluavat tässä maassa toimivilta asiamiehiltään vastauksia noihin kysymyksiin niin ajoissa, että ensi vuoden alussa voidaan ottaa asia esille "valtion menosääntöä valmistettaessa".

Onko olemassa enää niin yksinkertaista Amerikan suomalaista työläistä, joka uskoisi valkoisen Suomen valtion rahojaan tämänlaiseen toimintaan panevan joutavan päälle? Ei, se on osa sen valtiollista propagandaa. Siihen se laskee kannattavan varoja uhrata, vaikka nälkä kuristaa työväestöä ja köyhiä talonpoikia parhaillaankin maan pohjoisosassa.

Mutta samalla ajattelee valkoinen Suomi, että tämä varojen varaaminen on — siemenviljaa. Kyllä Amerikan suomalainen työläinen sitte "kesyynnyttyään" antaa korkojen kanssa takaisin, pudottamalla runsaammin kolikoitaan valkotaiteilijain kolehtihaaviin.

Mutta pudottaako se?

TOVERI.

Työtätekevä nuoriso kapitalismin vallitessa

II

MITÄ TUTKIMUKSET SANOVAT RATSIONALISOINNIN VAIKUTUKSISTA NUOREN TYÖVOIMAN KÄYTTÖÖN SAKSASSA

Kapitalistisen tuotannon ratsionalisoimisen ("järkiperäistyttämisen") yhtenä seurauksena on ollut nuorten työläisten ja vieläpä lastenkin osuuden lisääntyminen tuotannossa. Tämä on erittäin tärkeä kysymys, sillä siitä on seurauksena myös, että nuoret työläiset tulevat näyttelemään entistä suurempaa osaa työn ja pääoman välisessä taistelussa.

Europan tyypillisimmässä teollisuusmaassa, Saksassa, on teollisuustyössä 14- ja 16-ikävuosien välillä olevana nuorisona 6.5 % koko teollisuustyöväestön lukumäärästä. Seuraava kaksivuotinen ikäluokka (16—18 vuotiset) on samoin prosenttimäärältään 6.5. Siis 14—18 ikävuosien välillä olevan nuorison prosentti teollisuudessa on 13 prosenttia. Tämä prosenttimäärä muodostuu työpaikoista, jotka ovat tehdastarkastuksen alaisia. Käsiteollisuutta siis ei ole otettu lukuun.

Nuorten työläisten lukumäärän kehitys Saksan teollisuudessa viime vuosina on tapahtunut ratsionalisoimisen yhteydessä [illegible] suuntaan: ratsionalisoimisen alkuaikoina [illegible] nuorisoa joutuivat työttömiksi, s.o. erotettiin tuotantoprosessista, "hyvinä liikevuosina", jotka seurasivat ratsionalisoimisen alkuaikoja, pääasiallisesti nuorisoa vedettiin tehtaisiin. Tämä tosiasia voidaan lausua selvästi seuraavassa yhteenvedossa: 1) työpaikkojen uudelleen organisoimisen ja teknillisten parannusten käytäntöön ottamisen yhteydessä pääasiallisesti vanhemmilla ammattitaitoisilla työläisillä oli työtä, samalla kun ammattitaidottomat ja nuoret työläiset olivat vissin ajan työttöminä; 2) siitä huolimatta, syystä, että nuoret työläiset ovat elävämpiä ja taipuvaisempia työmarkkinoilla kuin vanhemmat työläiset, oli koko ratsionalisoimisen vaikutus Saksassa se, että teollisuudessa työskentelevän nuorison lukumäärä kuitenkin lisääntyi.

Tätä ilmiötä ei ole kuitenkaan liiaksi yleistettävä. Saksassakin on olemassa joitakin teollisuusaloja, joissa ratsionalisoiminen on kieltämättä vähentänyt työskentelevien nuorten työläisten lukumäärää. Samalla on kuitenkin teollisuuden aloja (joihin jo edellä on viitattu), joissa nuorten työläisten aivan suhdaton lisääntyminen on tapahtunut. Esim. Ruhrin kaivosalueella on yleensä havaittavissa nuorten työläisten lukumäärän alentumista, kun taas kutomoteollisuudessa on samanaikaisesti nähtävissä sangen suuri nuorten työläisten lisäys.

Toiselta puolen on ratsionalisoiminen aiheuttanut toisenlaistakin kehitystä, nim. oppilaiden korvaamista puoleksi ammattitaitoisilla ja ammattitaidottomilla työläisillä. Ratsionalisoiminen on aiheuttanut sen, että entistäkin pienempi määrä ammattitaitoisia työläisiä tarvitaan, kun taas ammattitaidottomien ja puoleksi ammattitaitoisten työläisten lukumäärä kasvaa. Tämän seurauksena on oppilaiden lukumäärä alentunut ja niiden nuorten ammattitaidottomien työläisten lukumäärä, jotka saavat heti työhön astuttuaan kiinteän palkan, joka on paljon korkeampi kuin oppilaiden, on kasvamassa. Samalla aikaa tapahtuu ammattioppilaiden keskuudessa sellainen muutos, että heidän lukumääränsä käsiteollisuudessa lisääntyy ja tehtaissa vähenee. Tämä johtuu siitä, että käsiteollisuuden, jonka on sangen vaikeaa kilpailla ratsionalisoidun teollisuuden kanssa, täytyy olemassaolonsa nimessä lisätä aivan rajattomasti oppilasjärjestelmää.

Yhteenvetona voimme sanoa ratsionalisoimisen vaikutuksesta nuorisoon Saksan teollisuudessa seuraavaa: Nuorten työläisten osuus työssä olevien työläisten koko määrään verrattuna on suhteellisesti kasvanut; tämä kasvaminen on ollut erittäin suuri kevyessä teollisuudessa, sensijaan on raskaan teollisuuden joissakin haaroissa "nuorten työläisten lukumäärä" vähentynyt. Oppilaiden koko lukumäärä on vähentynyt. Tämä on tapahtunut siten, että käsiteollisuudessa se on lisääntynyt, mutta tehtaissa suuresti vähentynyt. Loppujen lopuksi voidaan sanoa, että tehdaskoulujen lukumäärä etevien ammattitaitoisten työläisten kasvattamiseksi teollisuudelle on lisääntynyt.

Toisissa maissa, missä ratsionalisoiminen on vain osittain suoritettu tai joissa se on aivan alussa, osottaa kehitys yleensä samaa suuntaa. Tietystikin on sitä vaikea havaita niin selvässä muodossa, sillä [illegible] ilmiöitä esiintyy [illegible], mutta yllä esitetty voidaan [illegible] tilastojen perustuvan tutkimuksen jälkeen pitää pääsuuntana.

Kommunistipuolue

KOMMUNISTIPUOLUEEN SUOMALAISEN PUHUJAN TOV. S. G. NEILIN

matkaohjelma

Joulukuulla:

Lappi ja Ware	7 p.
Kivikoski	8 p.
Intola	9 p.
Alppila ja Kaministiqwia	10 ja 11 p.
Fort William	12 p.
Nolalu	13 ja 15 p.
Wolf Siding	14 p.
Port Arthur	16 p.
Millar	18 p.
Conmee	19 ja 20 p.
Fort Frances	21 ja 22 p.
Finland	23 ja 24 p.

Tov. Neil on juuri palannut matkaltaan Neuvostoliitosta, jossa hän oli Canadan Kommunistipuolueen edustajana Kommunistisen Kansainvälisen kuudennessa kongressissa (heinä- ja elokuussa), ja vieraili Neuvosto-Karjalassa, sekä täältä mantereelta siirtyneitten työläisten muodostamissa Kommuuneissa. Näissä tilaisuuksissa tulee tov. Neil selostelemaan tämän vallankumouksellisen proletariaatin maailman kongressin päätöksiä ja merkitystä. Tämän kongressin merkityksen tärkeys ilmenee siitä, että nyt lopullisesti hyväksyttiin Kommunistisen Internationalen ohjelma, käsiteltiin sotavastainen työskentely, siirtomaasuhteet ja imperialismin ja sen aseenkantajain nykyinen asema ja merkitys, sekä perinpohjin selvennettiin menettelytavat työskentelylle.

Myöskin tarkistettiin canadalaisen puolueemme edessä olevain kysymyksien ja tehtäväin ymmärtäminen.

Puolueen jäsenille ja työläisille yleensä on tärkeää tutustua tov. Neil'in selostuksiin, sekä keskustella niiden johdosta. Puolue-elimien yllämainituilla paikkakunnilla tulee siis järjestää tilaisuudet ja ilmoittaa ne mahdollisimman hyvin. Myöskin toivotaan paikallisten toverien harkitsevan varojen hankintaa matkakustannuksien korvaamiseksi.

Kommunistisen tervehdyksin.

Kp. keskustoimeenpanevan komitean puolesta,

A. T. HILL, sihteeri.

Työläinen! — Oletko tilannut jo Vapauden?

Työväen urheilu

Sanomalehdistö ja urheiluliike

Voidaanko sanomalehtien urheiluosastoja toimittaa keinotekoisesti?

Tähän kysymykseen voidaan aivan yksinkertaisesti vastata, että — ei voida. Kumminkin tämä kysymys on siksi tärkeä, että siihen kannattaa tutustua hiukan tarkemmin ja perusteellisemmin. Meille suomalaisille tämä kysymys tavallisesti pulpahtaa esiin sanomalehtien arvostelua koskevien kysymysten yhteydessä. Juuri näissä sanomalehtiä koskevissa alustuksissa useasti yksinkertaisesti vaan sanotaan, että urheiluosasto lehdessämme on huono, tai että urheiluosastoa olisi parannettava; molemmat tarkoittavat samaa. Siis kaikki syy lykätään lehdellemme ja lehtiemme toimittajien niskaan. Mutta kun tarkemmin tätä kysymystä tutkimme, niin nämä alustuksien tekijät useammassa tapauksessa eivät tunne koko urheilukysymystä, eivät tiedä siitä sen enempää kuin sika hopealusikasta, joten kaikessa tietämättömyydessään ajavat syyn lehdelle kun eivät kykene muunlaista ratkaisua asiasta laatimaan. Kumminkin kaikesta pitää jotakin sanoa, vaikkei mitään tietäisikään. Jos nämä alustuksien laatijat olisivat tietoisia urheilukysymyksistä, niin ensimmäiseksi laatisivat yhdistyksiemme alaosastoina toimivien voimistelu- ja urheiluseurojen toimintaa koskevan alustuksen, jossa käsiteltäisiin seurojen toiminnan vilkastuttamismuotoja, uusien jäsenien hankintaa, uusien seurojen perustamiskysymyksiä sellaisiin paikkoihin joissa ei vielä niitä ole, ja myöskin tätä tietä lopuksi käsiteltäisiin sanomalehtien urheilu-osastoa koskevaa kysymystä.

Mutta onko suomalaisilla annettu urheilukysymykselle niin paljon kannatusta, että olisi kertaakaan, ainakaan näiden viime vuosien aikana, tehty alustuksia urheilukysymyksestä muuta kuin edellämainituttujen sanomalehtiarvostelujen yhteydessä — muodin vuoksi? Urheilukysymys on jätetty aivan sivuasiaksi; onpa joskus ajateltu sellaiseksi alempiarvoiseksi, josta ei kovin paljoa kannata puhua. On joskus sellaisia henkilöitä, jotka ennen ovat olleet urheiluliikkeen mukana työskentelemässä, olleet mukana alustuksiakin laatimassa, mutta näitäkin on sattunut tulemaan joitakin suursuisia puhevuoron käyttäjiä yhdistyksiemme kokouksissa ja täten tulleet suurmiehiksi, ja eihän silloin kannata enää paljoa kiinnittää huomiota ala-osastoina toimiville v.- ja u.-seuroille eikä niiden toiminnalle. Kumminkin nämäkin joskus heikkoina hetkinään muistelevat voimistelua ja urheilua, ja silloin he ottavat sanomalehden ja jos siellä ei satu juuri sillä kertaa olemaan urheiluliikettä käsitteleviä kirjotuksia, niin hän on heti valmis sanomaan, että urheiluosasto on huono. Minä myöskin myönnän saman asian hänen kanssaan, että tietysti se on huono, jos ei siinä ole urheiluaiheisia kirjotuksia, mutta onko tämä lehden tai lehden toimittajan syy? Järjestääkö lehti voimistelu- ja urheilujuhlia tai muita tilaisuuksia joista kaikkein parhaiden ja kansantajuisemmin saataisiin kirjotuksia ja ainehistoa lehtiemme urheiluosastoille? Tällaisia tilaisuuksia lehtemme ei järjestä ja siksi emme voi ajaa syytä lehtemme niskoille, vaan syy on meidän toiminnassamme, sillä eihän suinkaan lehtemme voi keinotekoisesti toimittaa urheiluosastoa, jos emme anna sille ainehistoa. Olen joskus kuullut sanottavan, että pitäisi kääntää porvarillisista lehdistä urheiluainehistoa lehtiimme, mutta en usko, että työväen sanomalehdet ovat niin helpolla pystyyn rakennettu, että niissä kannattaa porvarillista roskaa julkaista. Nimitän tätä roskaksi siksi, että porvarillinen tai kapitalistinen urheiluliike on kokonaan menettänyt urheiluaatteen puhtauden ja perustuu yksinomaan tähtiurheiluun ja rahan tekoon. En luulisi tällaisen urheiluosaston olevan kovinkaan mielenkiintoista lukea meikäläisille työläisurheilun harrastajille. Sillä onhan meidän periaatteemme aivan toinen kuin heidän, sehän olisi meille vierasta sillä emmehän toimi heidän kanssaan yhdessä, niin kuinka voisimme hyväksyä lehtiimme heidän ainehistoaan.

Toinen asia, josta on usein myöskin ollut kysymystä on ollut se, kun sanotaan että työväenlehtiinkin pitäisi saada erikoiset urheiluosaston toimittajat. Haluan sanoa ja väittääkin, että tässäkin epäonnistutaan, sillä vaikka me hankittaisiin maailman paras urheilulehden toimittaja toimittamaan jotakin meidän lehtemme urheiluosastoa, niin hän tulisi siinä epäonnistumaan siksi, ettei hän voisi sitä toimittaa ilman ainehistoa. Mielikuvituksistaan taas ei sitä voisi toimittaa, sillä urheilu ei perustu mielikuvitukselle, vaan urheilun todellisuudelle. Tietysti kykenevä urheiluosaston toimittaja voisi paljon asiaa auttaa, mutta kokonaan ei hän pysty tilannetta korjaamaan, vaan meidän täytyy itse urheiluseurojen toiminnalla luoda ainehistoa lehdillemme ja silloin niistä tulee mielenkiintoisia, silloin me myöskin ymmärrämme sitä, se on meille tuttua kun olemme itse siinä mukana. Tämä kysymys pitäisi ottaa kaikissa v.- ja u.-seuroissa keskustelun ja harkinnan alaiseksi, ei ainoastaan koskien yksinomaan meidän suomalaisia lehtiämme, vaan myöskin samalla kertaa Labor Sports Union julkaisua, joka alkaa ilmestymään tulevan vuoden alussa. Sillä tilanne on tässä aivan sama kuin edellisessäkin, että emme saa siitä keinotekoisesti syntymään mielenkiintoista lehteä, jonka työläisurheilijat hyväksyisivät omakseen.

Siis, urheilutoverit, alkakaa heti lehtemme perustamisen alussa antamaan sille auttava kättä, tilaamalla sitä, kirjoittamalla siihen, lähettämällä kuvia ja kilpailutuloksia, jotta heti alusta alkaen saamme siitä todellisen työväen urheiluliikkeen asiaa ajavan lehden. Valitkaa seuroissanne komiteat, jotka alkavat hankkimaan lehdelle tilauksia ja myöskin kirjoituksia ja sopivia urheiluaiheisia kuvia. Lehti maksaa 1 dollarin vuosikerta, yksityisnumerot 10 senttiä kpl. Lehti ilmestyy englanninkielisenä, mutta sitä huolimatta toivomme suomalaisten kynäilijäin siihen kirjottavan, hankimme niille käännöksen vapaasti. Lehti tulee ilmestymään New Yorkissa L. S. U:n toimeenpanevan komitean sihteerin toimittamana ja komitean jäsenten avustamana. Kirjoituksia ja tilauksia voidaan lähettää L. S. U. Toimeenpanevalle komitealle 15 W. 126 St., New York, N. Y. Lähettäkää meille kaikki ennakkotilaukset mitä olette jo lehdelle hankkineet, ja antakaa myöskin meille arviota kuinka paljon voisitte paikkakunnillanne varmasti myydä lehteä yksityisnumeroina sillä muutoin meidän on mahdottomuus laskea kuinka paljon lehteä tulemme painamaan. Myöskin nyt alussa juuri kaikkein eniten tarvitsemme aineellista kannatusta ja siksi ennakkotilauksien hankkiminen on välttämätöntä. Silloin myöskin voimme nähdä josko toverit haluavat omaa työväen urheilulehteä Amerikkaan tai ei. Siis tositarmolla työhön rakentamaan omaa urheilulehteä.

Urheilutervehdyksin: E. Miller.

Iskon näkökulmasta

Tämänpäiväinen epistolamme on koottu pienistä sirpaleista. Yksi sieltä toinen täältä.

Ensiksi mainitsemme, että viime sunnuntain aikaan pitivät keski-Ontarion raatajanaiset neuvottelukokoustaan Sudburyssa. Paljon oli naisilla asioita. Ei riittänyt kunnolleen yksi päivä niiden selvittelemiseen. Riita-asioita siellä ei luonnollisesti ollut, vaan oikein proletaarinaisille kuuluvia hetken tärkeimpiä kysymyksiä oli pohdittavana. Ja hyvin niiden pohtiminen sujuikin. Naiset ovat terhakoita puheenvuorojen käyttäjiä, kun niikseen rupeavat. Useimmiten heitä tahtoo vaivata ujous, luontainen taipumus naisihmiselle. Mutta eihän se mikään vika ole, varsinkin jos sen korjaa, kuten tapahtui mainitussa naisten kokouksessa.

Jatkukoon niastemme innostus edelleenkin yhtä voimakkaana kuin tähänkin asti! Sitä myöten myöskin lisääntyy valistukselle kynnetty sarka.

*

Yrjö kuuluu sairastavan hinkuyskää. Oli saanut sen, kun oli pitänyt olla pari minuuttia paljainpäin ulkona eräässä juhlatilaisuudessa. Nyt lappautuu sähkösanoma toisensa jälkeen, joissa tiedotetaan kuninkuuden hartaille palvojille jokaisesta pienimmästäkin liikkeestä, minkä sairas "kuninkaamme" pumpulissa levätessään tekee.

Kuoleeko kuningas, se on meistä aivan samantekevää. Yhteiskunnallinen järjestelmä pysyy köyhälle yhtä raskaana olkoonpa sitten kuninkaana kuka tahansa. Suurpääoma on joka määrää yhteiskunnallisen elämän ja silloin ei kuninkuudella ole muuta merkitystä kuin olla eräänlaisena koristerimpsuna laistossa elävien rahapohojen mellastaessa työläisten hiellä ja verellä kootuilla varoilla.

Kuninkaan terveydentilasta sähkötellään ympäri maailmaa. Mutta sähkötelläänkö niistä miljoonista ihmisistä, jotka parhaillaankin elävät äärimmäisessä kurjuudessa brittiläisen maailmanvallan sydämessä, Englannissa? Ei, niistä ei sähkötellä. Sellaiset seikat koetetaan visusti salata. Ne kun eivät lyö yhteen isänmaallisen innostuksen lietsomisen kanssa.

Niin, kuoleeko kuningas. Jos kuolee, toivomme, että samalla kuolisi myöskin kuningaskunta ja tilalle astuisi työn tasavalta. Kuninkaanvaihdos ei meidän asemaamme paranna, pysymme yhtäläisessä orjuudessa tulkoon "vältikkaa" kantamaan kuka tahansa. Ainoastaan työläisten itsensä valtaan nousu pelastaa meidät kapitalistisen järjestelmän kirouksesta.

*

Kuten lukijat ovat huomanneet lehtemme uutisosastolta, on metsätyöläisten lakko pohjois-Ontariossa laajentunut viime päivinä huomattavasti. Yksin Kapuskasingissa on lakkoon yhtynyt jo tähän mennessä säätujen tietojen mukaan noin kaksi ja puoli sataa miestä. Suurin osa juuri lakkoon yhtyneistä on slaaveja ja ranskalaisia. Kirjeenvaihtajamme tiedottaa, että ensikädessä olisi toisilla paikkakunnilla olevien toverien kiinnitettävä huomionsa pikaiseen lakkoavustuksen keräämiseen. Lakko on saanut todellisen joukkoluonteen, kuuluen siihen eri kansallisuuksia, ja silloin on ensimmäinen tärkeä velvollisuus auttaa näitä taistelussa olevia veljiämme. Avustus tällä hetkellä on todellinen luokkasolidarisuuden näyte ja sen avulla voidaan eri kieliryhmiin kuuluvat työläiset johtaa kaikkein parhaiten yhteiseen rintamaan.

Siis pikainen avustustyö käyntiin pohjois-Ontarion lakkolaisten avustamiseksi! Siten rakennamme yhtenäisyyttä kaikkien työläisten välille.

Lehtemme levitysryntäys näkyy nyt loppuviikoilla alkavan huomattavasti kiihtymään. Varsinaisia kilpailuun osanottajia ei kylläkään ole paljoa, mutta sitä enempi on "huvikseen" kilpailijoita, jotka tässä samoilla tulilla, kilpailun ollessa käynnissä, ovat alkaneet levittää lehteämme. Niin sitä pitääkin! Koetetaanpa loppuryntäyksessä nykäistä vieläkin ravakammin.

Muuten voimme kansalle ilmoittaa, että Helinin Tatu on matkustanut Quebecin puoleen. Oli tuuminut, että kun kerran quebecilaisia kehutaan hauskoiksi ihmisiksi ja kun hänkin haluaa olla hauskojen ihmisten tuttavuudessa, niin käväseppä katsomassa. Emme osaa sanoa kun, että sitokoon Tatu quebecilaisten ja itsensä ja samalla myöskin quebecilaisten ja Vapauden välille oikein ikuisesti kestävät ystävyyssiteet.

Luppovaaran Isko.

Viikon tapahtumista

A. F. L:n herroja
nyt siirtolaisuus vaivaa.
Kun ei joutuin jänkeiks' voida
siirtolaista painaa.
Ei he tahdo työttömyyttä
siinä keskustella.
Mitä niistä nälkäisistä,
joutais' muistutella.

Tsaarin serkku näille maille
on nyt tulemassa.
Niku-vainaan asioilla
hän on kulkemassa.
"Henki" oli sanonut:
— jo lähde Ameriikkaan.
Saarnaa bolsun kukistusta,
Sampan saat sä kelkkaan. —

Daily Worker viisi vuotta
tuota pikaa täyttää.
Proletaaririntamassa
valistusta näyttää.
Vainous on kohdistettu
siihen monta kertaa
Sen pahimmaksi vihollliseks'
riistoluokka vertaa.

Elintarpeet kallistuvat
täällä Canadassa.
Vaan ei ole palkkataso
samoin nousemassa.
Hallitus sen numeroilla
oikein osoitteli.
"Hyvän ajan" merkiksi
sen varmaan ilmoitteli.

Uusi tuli hallitus,
vaan vanhan tavat näytti.
Työläisiä vangitutti,
herrain toiveet täytti.
"Tunkioiden aatelisto"
piiskaa heiluttelee.
Rumanian työläisnahkaan
iskut kirveltelee.

Luikuria lasketteli
Vancouverin pappi.
Hän hotellissa huomattihin
toisten uhkaajaksi.
Tuomarikin ihmetteli
papin valehia,
kun oikeuden istunnossa
"puhui tukevia".

MAGNUS RAEUS.

Ft. Williamin uutisia

"HYVÄ NÄYTTÄÄ TULEVAN — ELLEI MENE PILALLE"

En oikein ymmärrä, mistä on kysymys ja mikä on tarkotuksena, kun P. Arthurista käsin on niin ankarasti ryhdytty arvostelemaan tätä meidän yhteistoimintaa, ja kuitenkin sitä päinvastoin pitäisi koettaa viedä eteenpäin.

Nyt äskettäin on ollut kaksikin eri kyhäystä Vapauden palstoilla. Ensimäisessä mustataan osuusmeijerin johtokuntaa, ja toisessa Fort Williamin osuuskaupan johtokuntaa. Tälläiset alkaansaannokset ovat omiaan saamaan hajaannusta alkaan. Ensinnäkin oli Laihon kyhäys Thunder Bayn osuusmeijerista ja sen alkuvaiheista, jossa ensiksikin asetetaan William niin huonoon asemaan, ettei siellä ole muka mitään pohjaa osuusmeijerille enempää kuin muullekaan osuustoiminnalle. Mutta Arthur se on kaikki kaikessa, siellä on niitä suomalaisia paljon! Mutta kirjoittaja ei muista, että meijerikysymys ei ole ainoastaan yksin suomalaisten kes-

Sähköttäkää rahanne Suomeen

Joulu on lähellä. Joulurahat ehtivät parhaiten jouluksi perille kun lähetätte ne Vapauden kautta sähkösanomalla. Vapauden liikkeessä on suomalainen henkilökunta, joka tuntee paikkakuntien nimet Suomessa. Siksi ei lähetyksissä tule erehdyksiä.

Tulemme tästä joulun mennessä sähköttämään rahat sitämyöten kuin ne saapuvat, niin että ehtivät varmasti jouluksi perille. Jos esim. maanantaina tuodaan taikka tulevat rahat kirjeessä Vapauteen ovat ne varmasti keskiviikkona Suomessa. Tiistaina tulleet rahat ovat viimeistään torstaina Suomessa j.n.e.

Maksamme Smk. 39:60 Canadan dollarista

Lähetyskulut sähköteitse ovat $3.50 lähetykseltä, olkootpa lähetys isompi taikka pienempi.

Lähetämme rahaa millä tahansa osotteella kaikkiin Suomen pankkeihin ja yksityisille henkilöille.

Yli neljätoista miljoonaa markkaa lähetetty tämän vuoden ajalla ja yksikään lähetys ei ole hukkunut.

Me emme ketään kiihota lähettämään rahaa Suomeen, mutta jos niitä sinne kerran lähetetään, niin johdonmukaisinta on tehdä lähetyksensä omien liikkeensä, Vapauden, välityksellä.

Takauksena Vapauden kymmenien tuhansien dollarien velattomat omaisuudet sekä usean kymmenen tuhannen dollarin rahavarat.

Tehkää lähetykset osotteella:

Box 69 VAPAUS Sudbury, Ont.

hyvinkin kauan. Se voidaan voittaa vain siten, että jokainen työläinen on myös omakohtaisesti edelleen mukana taistelurintamassamme luittamassa.

POSTIOSOITUSLIIKENNE SUOMEN JA NEUVOSTOLIITON VÄLILLÄ

Posti- ja lennätinhallitukselle Moskovasta saapuneen sähkösanoman mukaan on postiosoitusliikenne Suomen ja Neuvostoliiton välillä toistaiseksi keskeytetty.

Muunlaisten postilähetysten vaihto Suomen ja Neuvostoliiton välillä jatkuu entiseen tapaan.

Asianomaiset suomalaiset viranomaiset ilmoittavat, että he eivät tiedä, mistä syystä keskeytys on tapahtunut.

TYÖTTÖMYYS JA KATO ANKARANA POHJOLAN MAALAISKUNNISSA

Pohjois-Suomen kunnissa on kadon ja työttömyyden aikaansaama pulakausi jo nyt sangen raskaana painamassa pieneläjäin harteilla. Niinpä lasketaan esim. Pudasjärvellä avun tarpeella olevia ainakin 400 henkeä. Lokakuussa pyysi mainitun kunnan valtuusto 500,000 markan lainaa hädän torjumiseksi. Tämä summa, vielä lainana annettuna, ei voisi juuri nimeksikään helpoittaa tilannetta.

Niinpä ovatkin työläisedustajat vaatineet suoranaista avustusta valtiolta anottavaksi. Tämän ovat porvarivaltuutetut kuitenkin hylänneet.

Tällaisen tilanteen johdosta keräsivät paikkakunnan vähävaraiset joukkoadressin, jonka allekirjoitti 954 kunnan asukasta. Tässä adressissa, joka on jätetty valtuustolle, anotaan, että hallitukselta vaadittaisiin suoranaisena avustuksena 400,000 markkaa kadon johdosta kärsimään joutuneille ja 500,000 mk. työttömyyden lieventämiseksi, jaettavaksi suoranaisina avustuksina.

Saavatkohan tällaisetkaan joukkoliikkeet kuntain porvarillisia ja hallituksen jäseniä ryhtymään tositoimiin pulan lieventämiseksi. Katokomiteat ja porvarilliset lähetystöt koettavat uskotella, ettei hätä niin suuri oliskaan, samoin eduskunta hylkäsi sos. työväen edustajain tekemän esityksen 75 milj. markan myöntämisestä kadon johdosta kärsiville.

Pudasjärven tapaus kuitenkin osoittaa, että tällainen menettely ei tyydytä kurjuuden kanssa kamppailevia.

Punainen Kalenteri

Ilmestynyt Suomessa. Saatavana Vapaudesta. — Hinta 75c.

Box 69 VAPAUS Sudbury, Ont.

"SEMENTTI"

Kirjauutuus tulossa

Työväenmaassa on uusi kulttuuri nousemassa sosialismin rakentamisen pohjalla.

Huolimatta lyhyestä ajasta — historiallisesti puhuen — minkä työväestö on vielä saanut siellä uutta yhteiskuntaa, uutta elämäänsä luoda, on Neuvostoliitossa jo noussut huomattava uusi kirjallisuus ja kirjailijaparvi. Olemmehan lukeneet, mitä venäläisten kirjailijain maailmankuulu veteraani **Maksim Gorkij** on tästä asiasta sanonut ja mitä hän on sanonut tämän uuden kirjallisuuden ja kirjailijaparven valtavista tulevaisuusnäköaloista.

Feodor Gladkov on tämän kirjailijaparven huomattava edustaja. Hänen kirjoittamansa laaja romaani Sementti on heti vallottanut itselleen erikoisaseman Neuvostoliiton uudessa kirjallisuudessa. Se on saanut tunnustuksen ei vain Neuvostoliitossa, vaan ympäri maailmaa, sillä teos on ilmestynyt käännettynä monilla kielillä nopeasti.

Nyt on Sementti valmistunut kirjapainosta myöskin suomenkielellä. Suomennos on tehty Neuvostoliitossa. Se on suoritettu sellaisella taidolla ja pätevyydellä, mitä Gladkovin sanarikkaan ja värikkään teoksen käännös kunnollisesti tehdyksi tullakseen vaati. Kustannusliikkeemme ovat teoksen kustantaneet ja on se näinä päivinä saatavissa kirjallisuusmarkkinoillamme.

Sementti uuden arvostelun kiirastulessa

Työväenmaassa on uuden kulttuurin ohella kehittymässä myöskin uusi arvostelu — kollektiivinen arvostelu, niinkuin on kollektiivinen uuden yhteiskunnan elämäkin. Eivätkä nämä arvostelut ota tehtäväänsä komersialistisia näkökohtia silmällä pitäen. Ne pitelevät omia arvosteltavia luomuksiaan ankarasti, vilpittömästi, kulttuurinsa parhaimpain etujen ja vaatimusten mukaisesti.

Minkälainen on tämä uusi, kollektiivinen arvostelu?

Se käy näin:

Muodostetaan n.s. kirjallisuusoikeus teollisuuskeskuksissa, maalaiskylissä tai puna-armeijassa. Määrätään syyttäjäpuoli, puolustajat, valamiehet ja todistajat. Ja tämän oikeuden eteen tuodaan arvosteltava uusi teos. Siinä pitää syyttäjäpuoli huolen vain arvosteltavan teoksen virheitten esittämisestä ja perusteluista ilman armoa. Todistajia kuulustellaan. Todisteluperusteina esitetään myös teoksen muualla saamia arvosteluja, esim. ulkomailla annettuja lausuntoja, kirjallisuudentuntijain käsityksiä, y.m. Kaikkien tulee tarkoin tuntea arvosteltavan teoksen sisältö.

Puolustajat esittävät taas teoksen hyvät puolet, perustelevat ja esittävät samoin todistuksensa.

Sementti on käynyt tämänlaisen kiirastulen läpi. Eräässä sellaisessa arvostelussa syyttäjät syyttivät sitä seuraavalla tavalla:

1. Aiheen tosiperäisyydestä huolimatta, ovat romaanin useat kohdat aatteellisesti ja taiteellisesti heikot.

2. "Sementti" romaanissa on tekijä yhdistänyt kaksi aihetta: tehtaan uudelleen käyntiin saattamisen ja Dashan uusien perhesuhteiden etsinnän.

3. Tämä yhdistelmä ei liity toisiinsa riittävän taiteellisesti, josta syystä romaani jakautuu kahteen keskipisteeseen, mikä heikentää romaanin tapahtumain kulkua.

4. Romaanin yksityiskohtiin nähden on huomattava, että romaanin sankarit ovat piirretyt liian kaavamaisesti, mikä aikaansaa sen, että henkilöt eivät ole eläviä olentoja vaan puujaloilla käveleviä. Romaanissa on paljon keksittyjä, epätodellisia kohtauksia.

5. Varsin heikosti kuvataan puolueen puhdistus, mikä herättää ihmettelyä ja vääristelee puolueen tehtäviä tällä alalla. Tämä epäkohta muodostuu romaanin aatteelliseksi epäonnistumiseksi.

6. Varsin heikosti ovat esitetyt työläisjoukot, joita kuvataan hysteerisiksi.

7. "Sementti" on monessa suhteessa aatteellisesti ja taiteellisesti vääristelty, heikennetty ja dostojevilaisuudella vaikeatajuistettu. Kirjan tyyli on monimutkainen ja sen sankarien kieli (venäläisessä alkuperässä) vaikeuttaa lukemista. "Sementin" sankarien ylevä sävy saattaa kokonaan väärään valoon työväen terveen ja asiallisen psykologian kuvaamisen.

8. Romaanin suurena taiteellisena epäonnistumisena on romaanin realismin ehdollisuus, realismi, joka on sekotettu romantiikalla, jota vastaan proletaarinen kirjallisuus nykyään taistelee, kaavamaisuutena, joka kaunokirjallisissa teoksissa estää riittävän selvästi kuvaamaan sosialistisen rakennustyömme vakavia arkioloja.

Ankaraa kieltä, eikö? Ja merkillepantavaa on, että syytökset liikkuvat tärkeillä kirjallistaiteellisilla aloillakin, eivät ne ole pintapuolisia pikkujuttuja.

Mutta miten paikkansapitäviä ne ovat tähän teokseen nähden? On hyvä kuulla puolustajainkin puolta asiassa. Puolustajat sanovat:

NRomaanin käsittelemään ajanjaksoon nähden: Kansalaissodan jälkeen seurasi arkiolojen hellittämättömän, kuumeisen työn jakso loppuun kulutetun talouden elvyttämiseksi.

Kirjailijamme eivät lähimainkaan kaikki käsittäneet niitä suuria edistysaskeleita työväen joukoissa, jotka olivat määräävinä tällä rakennuskaudella. Varsin pieni määrä kirjailijoita kykeni taloudellisessa rakennusaiheessa löytämään sankaruutta, taistelua, suuruutta.

"Sementti" on täynnä tätä ajanjaksoa, kuvastaa sitä selvästi ja voi täydellä oikeudella asettua ensimäisille paikoille, jollei suorastaan etumaiselle paikalle viimeisten 10 vuoden aikana ilmestyneiden teosten joukossa.

Teoksen taiteellisesta arvosta sanottiin puolustajan teeseissä, ettei siinä ole kahta itsenäistä aihetta, keskipistettä. "Ilman perheestä ja keittiöstä vapautuneiden miljoonien naisten osallistumista emme voi hyvin järjestää tuotantoa emmekä rakentaa sosialismia. "Sementissä" on sen vuoksi aivan oikein yhdistetty kaksi aihetta, koska ne varsin läheisesti liittyvät toisiinsa. Keskipiste romaanissa on yksi — tehtaan käyntiin saattaminen ja Gleb. Dasha uusien perhesuhteiden etsintöineen on toisarvoinen ja edelliselle alistettu aihe.

Kieli on jonkunverran hermostunut, raaka, joka kuitenkin täydellisesti vastaa kuvattavaa aikaa ja sankareita, jotka olivat kärsineet nälkää, kylmää, kansalaissodan ja useita muita järkytyksiä.

Romaanissa on kauniita luonnonkuvauksia, sen sankarit ovat eläviä ihmisiä, jotka rakastavat, vihaavat, iloitsevat ja kärsivät, ollen siis luonnollisia, eläviä ihmisiä.

Dashaa sanotaan luonnottomaksi, puujaloilla käveleväksi. Tämä johtuu etupäässä siitä, että häneen katsotaan liian itsekohtaisesti, liian "nykyaikaisesti". Todellisuudessa ovat Dashan teot ja toiminta täysin johdonmukaiset. Hän rakastaa Glebiä, mutta antaa sitäkin suuremman arvon riippumattomuudelle, vapaudelle Tästä johtuukin hänen suhtautumisensa Glebiin, lapsen kuolemaan ja vihdoin poistumisensa Glebin luota.

Romaani on kirjoitettu taiteellisesti ja vakuuttavasti.

Teoksen yhteiskunnallisesta arvosta sanotaan, että se Dashan tyypissä esittää uuden, voimakkaan naistyypin, joka on välttämätön yhteiskunnalliselle työlle, sosialismin rakentamiselle. Romaanin pääasiallinen yhteiskunnallinen arvo on kuitenkin siinä, että se täyttää lukijan luovalla työllä työenergialla, ja pakottaa lukijan näkemään kollektiivisuuden kaikkivoittavan voiman ja vakuuttavammin katsomaan sosialistiseen tulevaisuuteen.

Siten puolustajat. Oikeus kuulusteli todistajia, joitten kesken oli tullut jonkunlainen työjako teoksen tutkimisessa. Sitte antoi oikeus seuraavan päätöksen:

1) Dasha-tyyppi ei ole aivan elävä siihen nähden, että Glebin tapaaminen, hänen vieraantuminen lapsestaan ja myöhemmin hänen poistumisensa Glebin luota eivät ole kuvatut taiteellisen vakuuttavasti.

2) Romaanin kieli on paikotellen luonnoton, mahtipontinen ja raaka (erikoisesti työläissankarien puheluissa).

Muissa kohdissa oikeus katsoo, ettei syytteitä ole voitu toteennäyttää ja päättää:

1. Että "Sementti" selvästi ja totuudenmukaisesti kuvaa kansalaissodan päättymisen jälkeistä, teollisuuden elvyttämis- ja Nepin voimaansaattamisjaksoa.

2. Että "Sementti" yleensä on kirjoitettu taiteellisesti, totuudenmukaisesti ja vakuuttavasti.

3. Että "Sementillä on suuri yhteiskunnallinen arvonsa.

4. Että kaikki lukijaryhmät lukevat "Sementtiä" suurella mielenkiinnolla.

Tällainen oli erään sellaisen kollektiivisen arvostelun lausunto tästä teoksesta, mikä nyt suomalaiselle lukijalle pian tulee luettavaksi.

Kaiken kaikkiaan voimme sanoa tämän jälkeen, että Sementti ei ole sellainen "ajanvietekirja", jota porvarilliset kustantajat ilmottavat. Lyhyesti voimme sanoa, että Sementti on kollektiivisen työn suuri innoittava laulu. Sen henkilöt eivät ole verettömiä, mielikuvituksen täydellisyyksiä. Inhimillisiä olentoja ne ovat, lihaa ja verta. Mutta sankareita ne ovat.

Lukija näkee — oikeammin: tuntee, elää mukana — kuinka vanhan maailman jätteet murtuvat, kuinka uusi maailma kohoo sitkeän työn kautta. Hän näkee miten muuttuvat ihmisten suhteet, miten muuttuvat ihmiset, miehet, naiset. Vanhan maailman kuonaakin on runsaasti, on inhimillisen pahuuden ja ilkeyden, tapojen ryönää. Mutta juuripa sen keskeltä nousee myöskin inhimillinen suuruus.

Hankkikaa Sementti

viipymättä itsellenne nähdessänne lehdissämme siitä ilmotuksia. Tilatkaa asiamiehiltämme tai kirjakaupoistamme.

Parempaa luettavaa ei ole tarjolla joulukirjaksi. Se on arvokas lahja ystävillenne — ja itsellenne.

KIRJALLISUUDEN HARRASTAJA.

Tilivelat maksettava

Kaikkien niiden asiakkaiden, joilla on velkaa Vapauden liikkeelle, on kehoitettava, että velkansa tulevat maksetuksi tämän kuukauden ajalla. Erikoisesti painostetaan puolueen ryhmiä, järjestön osastoja, ilmottajia, ilmotus- ja muita asiamiehiä. Vapauden liike tarvitsee rahaa ja siksi ei suorituksia ole viivytettävä. Sitäpaitsi tilivuosi loppuu t.k. 31 p. ja siihen mennessä on tilisaatavien oltava mahdollisimman vähissä.

Tov.

Vapauden Konttori,

Box 69, Sudbury, Ont.

koinen yritys. William on myöskin suurempi kuluttaja koska siellä on enempi kuluttajia kuin Arthurin puolella, kun kerran siihen vedotaan. Sopii puhua osuustoiminnasta eikä Arthurista, sillä näillä ei maantieteellisesti ole niin suurta väliä, että niitä kannattaa erottaa, samoin ei myöskään Arthurissa ole osuustoiminnallista valistustyötä tehty sen enempää kun Williamissakaan. Siltä ainakin näyttää niistä kirjoituksista, joissa pyritään "puustamaan" illan pieniä osaa tästä suuresta yhteiskunnasta. Myöskin sopisi jättää pois se suuruudenhulluus ja tehdä kasvatustyötä yhteisesti, sillä ei siellä Arthurissa tule vallankumous yhtään enemmin kuin täällä Williamsissakaan, vaikka siellä näkyy toisinaan ilmauksia, että siellä olisi suuremmat edellytykset yhteistoimintaan ja sen laajemmille. Mutta sitä se ei ole ollut, eikä tule olemaankaan niin kauan kuin edelläkerrottulla tavalla toimitaan. Parannusta on saatava aikaan tässä suhteessa.

kilöt voi auttaa, jos niin menee. Melkeimpä voisi sanoa, että häpeällisin puoli on kuitenkin se, ettei naisille ollut yhtään ohjelmanumeroa. Ei meillä kykyä puutu, vaan innostusta ja tahtoa. Toivon, ettei annettaisi uusiintua tällaisen tulevaisuudessa.

Marraskuun 21 pnä esittivät Elspethin toverit kappaleen "Notarius Publicus". Tulot näistä iltamista menivät yleisen lainakirjaston hyväksi.

VAPAUDEN

levityskilpailuun ei täältä nimellisesti oteta osaa, mutta teemme kuitenkin sen asian eteen, niin. lehden levittämiseksi parhaamme.

ILMOISTA

voi sanoa, että ne ovat olleet kauniita aivan näihin asti, eikä näytä kovin pahoilta vieläkään. Onhan sekin hyvä apu köyhille, ettei tarvitse kärsiä muun hyvän päälle vielä ilmojen kehnoudesta.

SAIRAUTTA

on ollut melkein joka talossa, joka ei kuitenkaan onneksi ole ollut kovin vaarallista, onpahan vain pitänyt heikompia jonkun päivän vuoteenomana. Jaakop Hill on kyllä ollut huonovointinen jo monta kuukautta. Hän on käynyt lääkäreitten luona, vaan ei ne kuulu oikein tietävän mitä tauti on. Vaiva hänellä on jossakin sisäelimissä. Voi käydä, että hänen on lähdettävä Rochesteriin apua saamaan. Hill on ennenkin käynyt siellä useita vuosia sitten. On ikävää kun työläinen joutuu terveyttään hakemaan lääkäreitten kautta.

HUOMAUTUS

Lairmoren tovereille, erittäinkin Annalle ja Artulle, että älkäähän myykö vielä tikettejä niihin aijottuihin juhliin. Kokit ovat melkein perääntyneet tulostaan, kun ei saatu kunnollisia tarpeita.

Toimekseen saanut.

Eri paikkakunnilta

Eckville, Alta.

PUOLUEASIOITA

Viime kokouksessa saimme taas kaksi uutta jäsentä puolueeseen. Terve tuloa! Tulkaa toisetkin, jotka ette vielä kuulu puolueeseen, kokoukseen ja liittykää jäseniksi, älkääkä aikoko ja tuhlatko aikaa. Kokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäinen sunnuntai kello yksi iltapäivällä Liberty-haalilla. Täyttäkää velvollisuutenne itseänne ja tovereitanne kohtaan.

NAISOSASTON

kokoukset pidetään Elspethin haalilla joka kuukauden kolmas sunnuntai kello yksi ip. Olisi suotavaa, ettei mitään muita toimia laitettaisi sen päivän päälle, että naiset voisivat saapua runsaslukuisesti kokouksiin. Sillä ei se ole niin vaarallista, että liittyy osastoon, mutta sitä pitää ees käydä kokouksissa ja seurata toimintaa.

"KIITOSPÄIVÄÄ"

vietettiin farmarien union naisten toimesta Liberty-haalilla marraskuun 9 pnä. Väkeä oli saapunut paljon. Syömiset loppuivat kesken, ei auttanut kuinaus eikä kiitos. Huonon vuoden takia tietysti ruokien tuojat olivat tarkalla päällä — ja syöjät sitä näkälisempiä.

HALLOWEEN

vietto on meillä täällä käytännössä kuten muillakin paikkakunnilla. Aina tehdään pikku pahuuksia. Jos on kaunaa karttunut naapuria kohtaan, niin silloin sopii käydä vierailulla naapurin kartanolla. Sikoihan työläisten olisi ehkä heittää pois käytännöstä kumpainenkin edellämainittu ja hallitukseen keksiä tilalle jotain uutta ja kaunimpaa.

HUVEISTAKIN

Niitä onkin ollut ja toisia kuuluu olevan tulossa. Marrask. 14 pnä oli Liberty-haalilla tanssit, hyveiltiin olin vanhakset maaksiin. Marrask. 24 pnä oli ohjelmallinen iltama samassa paikassa. Yleisöä oli kokoontunut oikein runsaasti, kun oli sunnuntai-ilta ja kaunis ilma. Ohjelmaa olisi ollut enempi ja kaunimpaa, sillä eihän sitä yhdet ja samat hen-

TYÖPAIKOILTA

Kämppäkirje

Terveisiä metsämiehille Kassu Korpelan kämpältä, C.N.Ry. maili 25 Raphoe, Ont. Tulimme juuri sieltä ja koska kukaan ei ole Vapauden palstoilla siitä kämpästä selostanut, niin katson velvollisuudekseni antaa siitä vähän tietoja korven raatajille.

Ensiksikin voin sanoa, että matkaa Raphoesta kämpälle on noin neljä mailia. Siellä mainittu henkilö runnaa ratapölkkykämppää, ollen hänellä vielä kolmisen pätsärikämppääkin, joissa lienee miehiä toistakymmentä kussakin. Pääkämpällä, jossa allekirjoittanutkin majaili, oli makuutiloja neljällekymmenelle yhdeksälle miehelle, mutta usein nukkui miehiä lattiallakin, kun muualla ei ollut tiloja, paitsi saunassa, jossa myöskin on oltu pakotettu nukkumaan. Kämppä on luonnollisesti ahdas, sillä sen suuruus on vain 34 jalkaa pitkä ja 22 leveä, jossa sitten nukkuu 49 miestä. Siitä voi arvata minkälainen ilma kämpässä, varsinkin öisin on.

Mitä ruokaan tulee, niin siitä on kuulunut ainaisesti miesten taholta murinoita, ja kyllä siinä murisemisen tilaa onkin sillä se on siksi huonoa. Aamulla ei pöydässä ole juuri mitään ja päivällä käydään "keekilunssi" mukana ratapölkkyjä veistämässä, josta arvaa kuinka se käy. Lisäksi kun metsäkin on huonoa, ennen runnattua.

Sitten kämpällä on erikoista "veroja". Saunasta maksetaan 40 senttiä kuukaudelta, postista kaksikymmentäviisi y.m. Ja kun mies tahtoo aikansa, olkoon hän sitten pölkkyjen kuorija taikka n.s. "skitari", niin heiltä sisällä mitä ottaa, viisitoista prosenttia.

Monet miehistä ovat velassa, vaikka ovat kovaa työtä tehneet lähemmäs pari kuukautta, sillä ratapölkkyjen veisto ei ole helppoa. Eräskin nuori mies veisti yli 800 pölkkyä ja sai 22 dollaria parin kuukauden työstä. Hän oli jonkun ajan tehnyt myöskin kuukausipalkalla työtä. Samoin kaksi miestä, jotka olivat veistäneet yhteensä 1570 kpl. pölkkyjä, saivat yhteensä 28 dollaria, joka heidän tuli panna kahtia! Molemmilla oli puolentoista kuukauden työaika. Siss, eikös olekin suuria summia, kun täällä saadaan? Ja kolitakaan ei muuta kuin kolmasosa. Vieläpä joskus saadaan rahaakin, että pääsee kaupunkiin.

Toverit siellä kämpällä, älkää jättäkö nyt asioitanne rempalleen, vaan vaatikaa selvä peli. Oma syymme on, että annamme jappareiden kolla töissämme, varsinkin noin törkeästi kuin on tapahtunut. Olihan siellä tosin joku huomauttanut aamulla, kun olimme siellä, että eikös vaaditakin jappariita rehellisempää peliä ja sellaista maksua kuin oli luvattu, mutta ei siitä tullut mitään — kukaan ei siihen suostunut. [illegible] Joka tapauksessa [illegible] Yksi suurimpia epäkohtia, joka pitäisi heti poistaa, on kämpän epäterveellisyys. Olisi kutsuttava terveyslautakunnan tarkastajia käymään kämpällä, jos siitä olisi sitten apua. Ei työläisten pidä aina tyytyä siihen mitä japparit ja komppaniat tarjoavat, vaan vaadittava inhimilliset olosuhteet ja kunnolliset palkat.

Kämpillä olisi myöskin joskus hyvä pitää kokouksia ja niissä keskustella sellaisista asioista, jotka näyttävät olevan vinossa. Ja kun kerran saikilla jotain päätetään, niin silloin täytyy myös kaikkien pysyä kohtuuden rajoissa.

Järjestyä pitäisi jokaisen metsätyöläisen ja toivottavaa olisi, että tälläkin kämpällä kaikki työläiset liittyisivät metsätyöläisten järjestöön, jotka eivät siihen vielä ole liittyneet. Silloin voisimme paremmin valvoa etujamme yhteneisenä joukkona, eikä kuten nyt, että kun joudumme yksityisinä vaatimaan parempia palkkoja ja olosuhteita, niin joudumme muuttamaan.

Lopuksi pyydän sanoa kaikille ratapölkyn veistäjille, että jos saatte nimen kohoita tänne tulemaan. Työtä saa raataa kuukausikaupalla, mutta vaivat vain saa palkakseen. "Taisijätkä".

SUOMESTA

SATAMATYÖLÄISET VARUSTAUTUVAT TALVEN VARALLE

On käynyt selviksi, ettei satamakapitalistit tällä purjehduskaudella ryhdy tekemään sopimusta satamatyöläisten kanssa. Se ei kuitenkaan ole saanut satamatyöläisiä lakon lopettamiseksi [illegible] lakon lopettamista ilman työehtosopimusta [illegible]. Kun purjehduskaudella on niin selvää, että työläiset [illegible] työhön pääsyä satamiin, vaan ovat [illegible] metsäkämpille, mikäli [illegible] saatavissa. Se onkin aivan oikein. Jokainen kolaisen on koetettava niin paljon kuin suinkin turvata talven ajaksi toimeentulonsa. Tulee taas aika, jolloin [illegible] pussa ja on [illegible] pääsevät satamatöihin sisälle [illegible] kuin [illegible] neet [illegible] vielä [illegible] jatkua.

NÄYTTÄMÖTAIDE

"Häät Rymättylässä"

Tuonniminen "kansannäytelmä" esitettiin viime lauantaina ja sunnuntaina täkäläisellä Liberty-haalilla suuren katsojakunnan ilmeiseksi iloksi ja tyydytykseksi. Varsinaisista yhteiskunnallista tai vallankumouksellista sisältöä vailla olevista näytelmistä ovat tämänlaatuiset kansannäytelmät mieluisempia katsojille ja sopivampia esittäjillekin. Sillä "herrasväen" naimaseikkailuja esitettäessä liikutaan, niin katsomossa kuin näyttämölläkin vierailla ja oudoilla mailla. Näytelmän sisältö on kansannäytelmissä — niin turhia ja aatteettomia kuin ne monesti ovatkin — lähempänä katsojain ja esittäjäin todellista elämää. Eikä niiden esittämisessä tule yleensä niin paljon kommelluksia kuin "salonkinäytelmissä" joissa näyttämöllä pistää silmään työläinen ja kansanmies "herrasmiehen" frakista huolimatta.

Näistä seikoista johtuu, että mainitun melko vaikean näytelmän esittäminen sujui lauantai-iltana suuremmitta kommelluksitta. Siinä luonnollisesti auttoi näytelmän huvittavaisuus, minkä kautta joutuivat monet pikkuseikat varjoon. Jotkut näyttelijät näkyivät olleen liian paljon kuiskaajan varassa. Laulut olivat heikonlaisia.

Näytelmän pääosassa onnistui Östermannina näyttämön johtaja Asiala melko hyvin. Hän luonnehti vanhan, suolatun merikarhun kuitenkin liian vilkkaaksi. Loviisan vaikeissa tehtävissä oli Tilda Niittysen suurin puute osan taitamattomuudessa, muistamisen kannalta katsottuna. Ester Löppösen Ella kuvasti melko onnistuneesti nuorta neitsyttä, vaikkakin tunnehtiminen olisi saanut ilmetä ehkä voimaakkaammin. Arvi Lahti onnistui Niilona osan helppouden takia melko hyvin. Impi Ruohosen Anna oli tavannut miellyttävän tyypin, vaikkakin hän tahtoi toisinaan antaa liian vakavanluontoisen kuvauksen esitettävänä olleesta osastaan. O. Förbomin Aksun vaikea osa oli parhaalla mahdollisella esittäjällään. Sööperinä mestaroi J. Ajola onnistuneesti. V. Karhusen Pettersonni ilmaisi hiukan yleistä epävarmuutta julkean ja kavalan pikkuporvarin esityksessään, mutta se saattoi johtua Pettersonin epävarmasta asemasta vaillingin johdosta. Helmi Passin Fiinalla ei ollut paljon sanottavaa, jollei meilläkään.

Lauantai-illan esityksen jälkeen osottivat näyttelijät yleensä varmentuneen tehtävissään kun näytelmä esitettiin toistamiseen sunnuntaina.

Riittäisiköhän Sudburyssa ja sen ympäristössä katsojia vielä kolmatta esitystä varten?

Kalle Konkari

SUURI RAHTILAIVA HUKASSA

Seattle, Wash., jouluk. 3. — Myrskyn lisääntymisen vuoksi on höyrylaiva "Yogen Maru" ollut pakoitettu luopumaan yrityksestään hinata 9,500:n tonnin rahtilaivan, "Chief Maquillan" noin 380 mailin päässä olevan Dutch Harborin satamaan. Neljäkymmentä henkeä käsittävä miehistö pelastettiin laivasta toissa päivänä. Laivan menetys tulee tuottamaan noin $1,000,000:in tappion. Laiva joutui merihätään Pohjoisella Tyynellämerellä.

NAIMISIIN MENEVÄT MIEHET LÄÄKÄRITARKASTUKSEEN

Panama, jouluk. 3. — Panaman valtion kongressi on hyväksynyt lain, jossa velvoitetaan avioliittoon menevät miehet käymään lääkäritarkastuksessa ennen avioliiton solmimista.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Te pidätte Winchestereistä siksi, että ne sisältävät ainoastaan parhaan tupakan — ovat miellyttävän lauhkeita, ja

Valmistettuja Oikein!

20 paperossia 25c

Winchester

PAPEROSSEJA

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAVANA New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urno Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1888.

HIEROJA JA LUONTAINEN HOITAJA Mrs. I. Ylönen ottaa vastaan Sudburyssa 130 Elm St. East, phone 276.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUPAKKA- ja Makeis-kauppa 16 Durham St., Sudbury, Ont. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

PORT ARTHUR, ONT.

UUSI AJANMUKAINEN HÖYRYsauna Court ja McIntyre katujen kulmassa avoinna arkipäivinä kello 2:sta päivällä kello 12:sta yöllä. E. Kivipelto ja E. Ranta. Tlist.

ROUYN, QUE.

MATTI KENNIN PARTURINLIIKE Mars hotellin yhteydessä. Rouyn, Quebec. (TP

Halutaan tietää

Missä olet veljeni Otto Krook, kotoisin Karstulasta, Suomesta. Ole hyvä ja kirjota minulle. Jos hän ei satu tätä itse huomaamaan, niin jotka hänet tuntevat ilmoittaisivat minulle osotteella: (270

Heikki-Krook,
Box 231, Kapuskasing, Ont.

Räätärimestarit huom.!

Täältä saisitte vähän aikaa tässä maassa olleen työn haluisen räätäripojan apulaiseksi jouluktireeseen. Jos tarvitsette sellaista liikkeeseenne, niin kirjoittakaa os.:

K. J. Karinen,
Box 1022, Cobalt, Ont.

Me tarjoamme myytäväksi:

Purity jauhoja, sokeria, suolaa, braniä, shortsia, muhennettuja kauroja, syöttöniisua, palotettua maissia, hienonnettua maissijauhoa, täytettä maissia, kananruokaa, mäskiä, simpukan kuoria, öljykakkua, lihajauhetta, vasikansyötettä, uudelleen puhdistettuja linnen kauroja, siemen kauroja, ohraa, nisua, pellavan siemen syöttiä, heiniä ja olkia.

Edward Grain Company
66 Elm St. W. Sudbury, Ont.

Huomatkaa!

Olen tavattavissa joka keskiviikko sekä lauantai Sudburyn merketissa. Lihaa, monen eri laista, on aina hyvää ja tuoretta. (TP

Emil Ojala
Sudbury, Ont.

Tohtori H. Koljonen
P.O. Box 1176
SUDBURY ONTARIO

Viimeisimpiä suomalaisia levyjä saatavana

3080 Proletaarit nousekaa. H. Saari. Korven Raatajille.
3081 Emännät Piknekissä. H. Salomaa.
Savonplian Amerikkaan Tulo.
3082 Juomarin Laulu. Hannes Saari. Lonsoon Jenny.
3083 Laivan Kannella. Leo Kauppi. Aika Poika.
3084 Vapaa Venäjä, marssi. Orkesteri.
Kansainvälinen Marssi.
3085 Alaska Fox Trot. A. Vuorisola. Katinka.
3086 Volgan Venemies. H. Saari
Punavangin Laulu.
Kaipaava. Hilja Vilonen.
Vanha Sanna.
Uskoton ja Petollinen Julia.
Laivan Kannella. Hannes Saari.
Päivänpaiste. Jahrlin Uusi Kvintetti. Syysaamuna.

BARKERS MUSIC STORE
DURHAM ST. SUDBURY, ONT.

Sudbury

KAUPUNKIKOMITEAN KOKOUS pidetään huomenna, keskiviikkona kello 8 ip. Kaikkien solujen edustajien saavuttava!

JOKO OLET VALMIS?

Niin, joko olet valmistautunut ensi torstaina pidettäviin maskeraattitansseihin. Tilaisuudessa tullaan jakamaan kolme kolmen dollarin rahapalkintoa. Kannattaa siis yrittää! Naamioitujen tulee olla paikalla klo 10. Kolmihenkinen orkesteri huolehtii soitosta. Sisäänpääsy on naamioituilta 25 senttiä ja muilta 35 senttiä. No, sinnehän mennään olkein porukalla.

"ERÄMAAN RITARIT"

Harjotukset kappaleesta "Erämaan ritarit" on seuraavasti: tänään kello seitsemän illalla. Torstaina samoin seitsemältä ja sunnuntaina kello yhdeltä päivällä. Kaikkien ehdottomasti saavuttava ajallaan. Esitys tapahtuu ensi sunnuntaina.

KIERTÄVÄN LAINAKIRJASTON

hyväksi on Long Laken naisosasto lahjottanut kymmenen dollaria ja Bruce Minesin naisosasto 2 dollaria. Lausumme kiitokset lahjottajille. — Lyyli T.

TÄRKEÄ PUHETILAISUUS

Ensi perjantaina tulee toveri William Moriarty puhumaan täällä Liberty-haalilla. Puhetilaisuus alkaa kello 8 ip. ja tulee esityksen aiheena olemaan: "Rauhan keinottelu ja sota". Toveri Moriarty on paljon kokenut luokkataistelija, joka viime aikoina on toiminut erikoisesti kaivostyöläisten järjestämistyön hyväksi Länsi-Canadassa. Kun tov. Moriarty on lisäksi etevä puhuja, saapuvat sudburylaiset tietenkin joukolla kuulemaan, mitä hänellä on sanottavaa.

KUNNALLISVAALIEN TULOKSET

Eilen toimitetussa kauppalanvaltuuston vaalissa tulivat P. Fenton, L. J. Robert, P. Lanthier, J. Newburn, D. W. Jessup ja F. C. Muirhead valittua valtuustoon yhdestätoista ehdokkaasta.

Näiden herrojen virkaanastuessa jo tiedämme, että heistä ei tule olemaan mitään hyötyä kauppalamme vähävaraisille.

"LEHTO-KASSU" LAHJOTTAA KYMPIN LISÄÄ LAKKOAVUSTUKSEEN

"Vaikka en ole sivuuttanutkaan yhtään keräyslistaa, joilla on kerätty lakkoavustusta, niin tästä saat kympin lisää, sillä metsämiehet ottavat minulta, minkä vuoksi tunnen velvollisuudekseni avustaa heidän lakkoaan", sanoi tälläkään vaatetuskaupias Karl Lehto lahjottaessaan kymmenen dollaria pohjois-Ontariossa lakkossa olevien metsätyöläisten avustamiseksi.

Mr. Lehto vihjasi, että toisetkin liikemiehet saattavat lahjottaa tarkotukseen, kun heillä kiristetään.

VIISI MILJOONAA TONNIA NIKKELI-KUPARIMALMIA PINNALLA

Falconbridge kaivannon valtauksilla on todettu maanpinnan ja 500 jalan syvyyden välillä olevan nikkeli-kuparimalmia kaikkiaan noin viisi miljoonaa tonnia. Syvemmällä ei timattikairaustutkimuksia ole vielä ulotettu.

Mainitut valtaukset osti pari viikkoa takaperin Ventures Limited kahden ja puolen miljoonan dollarin hinnasta. Rikkaudet sijaitsevat Falsonbridge ja Garson townshipeissa. Malmin arvoksi ilmoitetaan noin 20 dollaria tonnilta. Kerrostumat ovat ainakin mailin ja neljänneksen pituisia.

YLEISIÄ UUTISIA

C. N. R:n toimesta on sijotettu töihin paljon orjia

24,300 maanviljelystyöläistä ja palvelijatarta

MONTREAL, jouluk. 4. — Kanadalaisen rautatiejärjestelmän maanviljelys- ja asutusosaston työnvälitystoimiston toimesta on vuoden kymmenen kuukauden kuluessa sijotettu Canadan töihin kaikkiaan yli 27,000 henkeä, joista 24,300 on ollut maanviljelystyöläisiä ja palvelijattaria. Viime vuoden vastaavana aikana oli työhön sijotettujen lukumäärä 35 prosenttia pienempi.

Saman viraston toimesta on mainitun ajan kuluessa sijotettu maanviljelykseen kaikkiaan 2,264 perhettä.

VANHA KUPARIKAIVANTO PANTANEE KÄYNTIIN

Port Arthur, Ont., jouluk. 4. — Tip Top kuparikaivanto, mikä sijaitsee Canadian Nationalin varrella Kashabowiessa, jonkun matkan etäisyydessä täältä, tulee todennäköisesti avattavaksi uudelleen, sillä sinne kuljetetaan parhaillaan tarpeellista koneistoa.

Tip Top touhti kuparia sodan aikana, jolloin kaivettu mineraali lähetettiin British Columbiaan saakka jalostettavaksi.

Yhdysvaltain kongressi kokoontunut

Kelloggin imperialistinen "sodankieltosopimus" ja sotalaivasuunnitelmat tulevat esille

WASHINGTON, jouluk. 3. — Tänään kokoontui Yhdysvaltain kongressi 70:een istuntokauteensa, joka tulee kestämään ensi maalisk. 4 päivään. Tärkeimmät esille tulevat asiat ovat Kelloggin sopimusilveilyn ratifioiminen ja sitä tehostavan suuren laivastorakennusohjelman vieminen loppupäätökseen.

Näiden ohessa ovat sellaiset porvarilliset puoluepoliittiset kysymykset kuin farmareiden markkinain avustamiskysymys ja tullitariffien korottaminen, joista vaalien yhteydessä ja sitä ennen harjoitettiin paljon poliittista keinottelua. Myöskin tulee käsiteltäväksi riitakysymys n.k. Boulder-padon rakentamisesta Coloradojokeen.

Raavaanlihat ehdotetaan luokiteltaviksi

OTTAWA, jouluk. 4. — Lihanluokittelukomitea on tehnyt maanviljelysministerille ehdotuksen, että kauppaan laskettava raavaanliha luokiteltaisiin kahteen laatuun "choise" ja "good" (valio ja hyvä). Laatu olisi merkittävä ruhoon selvästi toisistaan eroavilla leimaväreillä. Kaikki merkitsemättömät lihat käsitettäisiin laadultaan määrittelemättömiksi.

Lihanpakkausliikkeiden tunnetut laadut jäisivät näiden toimenpiteiden ulkopuolelle ja toimittaisivat tarkastuksen ja laadun määrittelyn toistaiseksi lihanpakkauksen tarkastajat.

Skandinavian ja Neuvostoliiton merimiesten konferenssi

MOSKOVA, jouluk. 2. — Neuvostoliiton merimiesten delegatsioni on lähtenyt Moskovasta ottaakseen osaa yhteiseen konferenssiin, Norjan ja Tanskan merimiesten edustajain kanssa.

Tämä konferenssi tulee pidettäväksi Köpenhaminassa jouluk. 5 pnä. Tämä yhteisyyskonferenssi on uusi askel kohti työläisten kansainvälistä solidarisuutta.

Hallituksen arvellaan puolustavan viinaksien ulkomaankauppaa

OTTAWA, jouluk. 4. — Kun laillisella tavalla maassa tuotettujen luvallisten valmisteiden ulkomaille lähettämistä ei saateta kieltää canadalaisilta liikkeiltä, niin arvellaan Canadan hallituksen ryhtyvän suojelemaan väkijuomien ulkomaankauppaa, kun Yhdysvaltain hallituksen taholta esitetään vaatimus näiden kahden maan välillä voimassa olevan salakuljetuksen ehkäisemistä tarkottavan sopimuksen tarkistamisesta ja uudistamisesta tulevan vuoden alussa.

Yhdysvaltain hallituksen arvellaan esittävän, että Canadasta olisi kiellettävä väkijuomain vienti Yhdysvaltoihin, että väkijuomalähetyksille ei olisi annettava ulkomaankaupassa tarpeellisia selvityspapereita, ja että väkijuomien Yhdysvaltoihin lähettäminen olisi rikos, josta syylliset voitaisiin Yhdysvalloissa tuomita.

Jos Yhdysvaltain hallituksen esitykset tulevat olemaan edelläesitetynlaiset, niin ryhtyy Canadan hallitus puolustamaan kaupanharjottamisen vapautta, sillä väkijuomain valmistus ja ulkomaille lähettäminen on Canadassa laillista.

Mekanisoidut farmit eivät ole tehtaita

Vastineeksi taannoin tässä lehdessä julkaistuun artikkeliin "Maanviljelys siirtymässä tehdasmaiseen tuotantoon," kirjoittaa nimimerkki J. M. C seuraavaa:

Vapauden numerossa 250 on uutisartikkeli otsakkeella "Maanviljelys siirtymässä tehdasmaiseen tuotantoon". Sen kirjoittaja väittää farmien tulevan muutetuksi tehtaiksi. Kosketellessaan pienfarmarien keskuudessa vallitsevaan tyytymättömyyteen hän lausuu: "Se vastaa vuosisata sitten vallinnutta tyytymättömyyttä brittiläisten tekstiilityöläisen keskuudessa, kun voimakoneet alkaansaivat vallankumouksen tekstiiliteollisuudessa. Farmitkin tulevat liitetyiksi tehdasjärjestelmään."

Sellainen lausunto ei ole ainoastaan harkitsematon vaan harhaanjohtavakin.

Brittiläisten tekstiilityöläisten tyytymättömyyttä voimakoneiden syrjäyttäessä heidät, ei voida sen paremmin verrata nykyisin farmareiden keskuudessa vallitsevaan tyytymättömyyteen, kuin palkkatyöläisen tyytymättömyyttä palkanalennusta vastaan voidaan verrata kapitalistin tyytymättömyyteen, kapitalistin saadessa ainoastaan 7 dollarin voitto-osingon osakkeistaan, vaikka hän oli odottanut 10 dollaria.

Ainoa molemmille ominainen seikka on tyytymättömyys; mutta nämä tyytymättömyydet johtuvat äärimäisen eriävistä syistä. Kapitalisti on tyytymätön siitä, kun hän ei ole kyennyt laajentamaan tuotantovälineitään. Työläinen on tyytymätön kun hän ei saa kyllin syödäkseen. Voimakoneiden käytäntöön ottaminen Brittanniassa vuosisata sitten aiheutti luddiittien koneidenrikkomisryntäykseen; mutta keskinkertaisen farmarin pääasiallisimpana kysymyksenä on uusien maanviljelyskoneiden hankkiminen, jonka todistaa se suuri määrä maanviljelyskoneita mitä on myyty tänä vuonna.

Farmi ei ole, eikä koskaan voi muodostuakaan tehtaaksi. Äärimäinen työnjako on yksi tehdastuotantojärjestelmän tärkeimpiä tunnusmerkkejä, ja tekee suurtuotannon mahdolliseksi; tilanne, jolloin yksityinen työläinen suorittaa ainoastaan vähäpätöisen osan tuotantoprosessissa. Tämä ilmeisestikin on mahdotonta farmilla. Maanviljelystyön luonne ehkäisee farmin muodostamista Fordin tehtaan menetelmät maanviljelykseen sovellutetuksi.

Se on totta, että kaikki viittaavat siihen, että seuraavan kymmenen vuoden ajalla suuri määrä farmareita tulee ajettua pois farmeiltaan proletariaatin riveihin; mutta tämä ei välttämättömästi merkitse sitä, että ne tulisivat maanviljelysproletaareiksi, työskennellen suurilla kapitalistisilla farmeilla, jotka käyvät kuten "mekanisoidut viljatehtaat," sillä se on melkein varma seikka, että voimakoneet vähentävät farmeilla työskentelevien palkkatyöläisten lukumäärää.

Sitäpaitsi on epätodennäköistä, että tämä muodostaisi suunnattomia farmeja, joissa on kymmeniätuhansia eekkereitä maata yhden hallinnon alaisena. Tähän epäilykseen antavat aihetta monet seikat: ilmastolliset epävarmuudet; pääoman hidas vaihtuminen vehnän viljelyksessä; suuren tai pienen farmarin kykenemättömyys äärimäisesti riistämään työvoimaa, kuten teollisuuskapitalisti voi tehdä; kykenemättömyys nopeasti laajentamaan tuotantovälineitään; pitkät työpäivät ja pienet tulot, joihin pieni farmari joutuu tyytymään — sisääntulo, joka usein ei ole ainoastaan alempi kuin varsinainen hinta, vaan alempi kuin tuotantokustannukset — ja se seikka, että kalliita maanviljelyskoneita ei voida käyttää kuin muutama päivä vuodessa, kaikki viittaavan siihen, ettei farmaus ole kulkeutumassa tehdasmaiseen tuotantoon, vaan että yksityiset farmarit tulevat viljelemään kaksi kertaa niin paljo maata kuin mitä he nykyään tekevät. Siten tulevat he tehostamaan omaa riistoaan, alentaen vehnän hintaa ja antavat teollisuuskapitalisteille mahdollisuuden palkkain alentamiseen. Rahamiesten ryntäys halvempien ruokatavaroiden saavuttamiseksi ja siten palkkojen alentamiseen (jotka molemmat suurentavat Canadan ulkomaankauppaa ja heidän voittojaan) on maanviljelystyöväestön tyytymättömyyden perustana.

Puhuminen "mekanoiduista viljatehtaista" ja että "farmit tulevat liitetyiksi tehdastuotantojärjestelmään" ei ole ainoastaan sanojen huolimatonta käyttöä, vaan ehdottomasti harhaanjohtavaa, sillä se viittaa siihen, että huomattava määrä farmareista muodostuisi kapitalisteiksi ja suurin osa jälellejääneistä pelkiksi proletaareiksi, joka käsitys vaatisi vallankumouksellisen politiikan täydellistä uusimasta agraarikysymyksiin nähden.

J. N. DESMARAIS
Asianajaja — lakimies — notario
McKEY BUILDING,
Sudbury, Ont.

yhdessä, St Lawrence joen kautta kulkevissa SUURISSA LAIVOISSA

Kun matkustatte kotiinne käyttäkää Canadian Pacific linjaa, jolla on suora yhteys Englannista Suomeen. Olette saavalla valtamerellä ainoastaan 4½ vuorokautta — saatte parhaat mukavuudet sekä palveluksen — ja matkustatte nopeaan.

Tietoja antaa kuka tahansa linjan asiamies.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus systeemi

Pitäkää aina mukananne Canadian Pacific Express Companyn matkustajain maksuosoituksia. Vaihdetaan missä tahansa.

Jouluksi Suomeen
BALTIC AMERIKAN LINJAN

HYVIN TUNNETTU HUVILAIVA

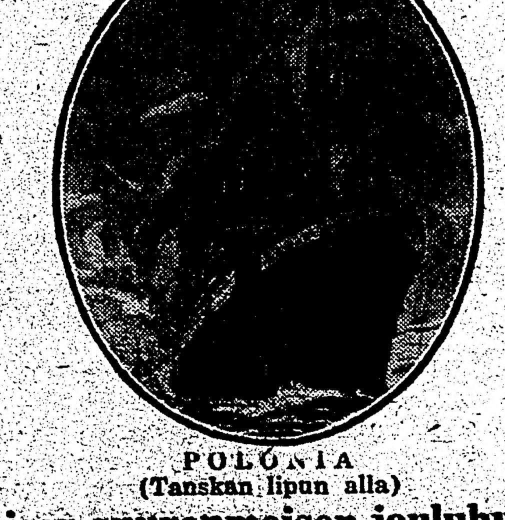

POLONIA
(Tanskan lipun alla)

Tekee toisen suurenmoisen jouluhuvimatkan SUORAAN HELSINKIIN

Halifaxista Joulukuun 6 päivänä
(New Yorkista Jouluk. 4 pnä)

HUVIMATKAA JOHTAA SUOMEEN SAAKKA LINJAN OMA SUOMALAINEN EDUSTAJA, MR. PAUL GULIN.

SUOMALAISTA SEURAA — SUOMALAISTA JOULURUOKAA SUOMALAINEN PALVELUSVÄKI

Juhlallinen vastaanotto Helsingissä

Halvat huvimatkahinnat kaikissa luokissa

Ostamalla meno- ja paluu-piletin Kolmannessa tahi Turisti Kolmannessa luokassa säästätte noin 20 prosenttia.

Kiirehtikää tekemään lipputilauksenne ajoissa joko lähimmältä asiamieheltä tahi konttoreistamme.

BALTIC AMERIKAN LINE

Montreal, Que. 290 St. James St. | Winnipeg, Man. 796 Main St.
Toronto, Ont. 72 Queen St. W. | Halifax, N.S. 51 Upper Water
Edmonton, Alta. 10350—101 St. | Saskatoon, Sask. 207 McMillan Bldg.
tahi

J. V. Kannasto, Box 69, Sudbury, Ont.

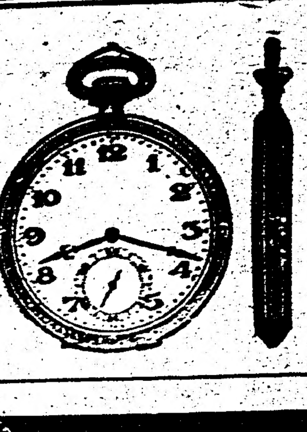

HUOM.!
10—25 pros. alennusmyynti tämän joulukuun ajan. Käyttäkää tilaisuutta ostaessanne joululahjoja. Varasto monipuolinen.
A. HEISKANEN
Box 1873 Sudbury, Ont.
Huom.! Henkilöt, jotka tekevät kauppoja asiamieheni J. Luoman kanssa saavat saman alennukset.

KIIRUHTAKAA!

Viimeinen Tilaisuus Jouluksi Suomeen

Skandinavian-Amerikan Linja

Lippulaivalla

"Frederik VIII". Halifaxista
Jouluk. 10 p. klo 10 ap.

(Vaihtoehtoisesti Oslon tai Kööpenhaminan kautta)

Päättäkää matkanne heti

Lähinnä seuraavat kulkuvuoromme:

NEW YORKISTA	HALIFAXISTA
SS "OSCAR II", tammik. 5 p.	
SS "UNITED STATES", tammik. 26 p.	tammik. 28 p.
SS "HELLIG OLAV", helmik. 2 p.	
SS "FREDERIK VIII", helmik. 16 p.	helmik. 18. p.

Matkustakaa Halifaxin kautta.
Halpa rautatiepiletti laivapiletin yhteydessä.

Lähempiä tietoja hinnoista y.m. seikoista asiamiehiltämme tai kirjoittamalla suoraan jollakin allamainituista osoitteista. Kirjoittakaa suomeksi.

Scandinavian-American Line

1410 STANLEY STREET MONTREAL, QUEBEC
Scandinavian-American Line, 461 Main St. Winnipeg, Man.
Scandinavian-American Line, 1321 Fourth Ave., Seattle, Wash.

J. V. Kannasto, Box 69, Sudbury, Ont.

Ensimäinen Nyt Lähtevä Laiva
Joka Tarjoaa Suoran, Nopean ja Mukavan Matkan Matkustajille

Canadasta Suomeen
on
Ruotsin Amerikan Linjan

Kolme Potkurinen Turbiini Höyrylaiva

"DROTTNINGHOLM"

joka lähtee

Halifaxista - - Joulukuun 31 p:nä

(GÖTEBORGIIN)

Atlannin ja Pohjanmeren poikki samassa komeassa valtamerilaivassa

Koko matka Halifaxista Suomeen kestää ainoastaan 10 vuorokautta

KOLMANNEN LUOKAN PILETTIHINNAT	
Halifaxista Suomeen	$110.50
Edestakainen piletti	186.00
(Canadan vero $5.00 lisäksi)	

SAADAKSENNE HYVÄN PAIKAN LAIVASSA PÄÄTTÄKÄÄ NYT JA TEHKÄÄ PILETTITILAUKSENNE MAHDOLLISIMMAN PIAN. HALUTESSANNE LÄHEMPIÄ TIETOJA KÄÄNTYKÄÄ HYVÄNTAHTOISESTI MEIDÄN PAIKALLSASIAMIEHEMME PUOLEEN TAHI KIRJOITTAKAA SUORAAN SEURAAVILLA OSOITTEILLA

SWEDISH AMERICAN LINE,
1410 Stanley St.,
Montreal, Que., Canada.

J. V. KANNASTO,
Box 69, Sudbury, Ont., Can.

Ostaessanne pilettejä omaisillenne ja ystävällinne Suomesta Canadaan teette viisaimmin jos käännytte puoleemme ostoa varten, sillä linjamme tarjoaa luotettavan ja nopean palveluksen sekä tunnetun mukavuuden.

RUOTSIN AMERIKAN LINJA

DR. IVAN G. POLACK
Hammaslääkäri
Puhelimet
Konttori 222. Kotiin 2360
79 ELM STREET EAST
Regent Teatteri rakennuksessa.
Sudbury, Ont. (TP)

SUOMALAINEN
PARTURI
Otan vastaan kotonani kaikkea parturialaan kuuluvaa työtä (toinen kerros). (T
ELSSA GLADE,
426 Queen St., Toronto, Ont.

Aaron Linder
Hyväksi tunnetun chicagolaisen maalaus-isonnusliikkeen edustajan, Canadan postiosoite on: Box 393, Port Arthur, Ont. (TP

Dr. H. STITT
Hammaslääkäri.
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen